

Brassói Lapok

XL. évfolyam

252 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szombat

1934. évi november 3

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. Brassóban 70 lej. Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Posta: Kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegdoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegdoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal Brassov, Str. Regele Carol 56-58 telefonszámok kiadóhivatal 92., szerkesztő 63.

A béke poraira

Írta: Tanódy Endre

Hogyan is lenne tulajdonképpen, ha békén hagynák a békét? Mi, akik a békebeli békének személyes ismerősei voltunk, jól tudjuk, hogy észrevétlenül terjedt el országokban és országok felett, mint a levegő. Békéről nem beszélt senki, csak a parlamenteket és delegációkat megnyitó és bezáró trónbeszédet, amelyek azonban nem hatoltak be a köztudat poráiba, miután senki sem olvasta őket, és mert annyira egy lemezre jártak, hogy már meg sem hallottuk, akár ma a „Tenyereimen hordom” című közzallamot.

A béke csak csendben jó és miután a háboru óta állandóan zajong, állandó a gyanu is, hogy ez nem valódi békepaszta. Ahol békéről van szó és pedig állandóan, ott tulajdonképpen a háboru van szőnyegen és senki sem állapíthatja meg, hogy ki készül rá inkább és jobban? A békehirdetők, vagy azok, akik hallgatnak róla, állítólag azért, mert háborút készítenek elő.

A kérdés csak szónoki természetű, amelyre nem szükséges választ adni. A felfegyverzett államok, amelyek közé a felfegyverzetek is számítandók, mindig pontos lépéstartással egyenlő mértékben és egyenlő eszközökkel készültek a háborura. Ez az ő történelmi küldetésük és nincsen olyan államférfi, aki felelősséget merne vállalni azért, hogy fegyverek és szövetségek helyett békeszólamokkal övezze hazáját.

Ezek állandó tényezők a béke és háboru változásában és egyedül váltakozó tényező a népek köztudata és lelki beállítottsága az örök problémával szemben. Ebben a tömeglélekben hol elevenen él és vibrál a halál és veszedelmi tudata és félelme, amikor is izgatottan száll szembe a háboru lehetőségekkel, hol elcsupaszítja és elalél, amikor aztán nyomtalanul eltűnik és rajta a pacifizmus hirdetőnyel.

Azt a hullámmozgásban lévő pontot, amely a béke pillanatnyi állását jelezi, csak úgy határozhatjuk meg, ha a köztudat és a hivatalos állampolitikai vonalainak kereszteződését megkeressük. Például ma, amikor erre kiválóan alkalmas adatok kínálkoznak.

A napokban telt el tíz éve, hogy meghalt Anatol France. Kevés középiskolai tanár van, akinek halálévfordulója kevesebb megemlékezést, kevesebb ünneplést és kevesebb megilletődést váltana ki. Holott határozott különbség van ezen tanár uraknak az óda történelméről, vagy a pillangósok életéről írott dolgozatai meg aközött, amit ez a név a mindenségben jelentett, míg naprendszerünk ismeretlen irányú pályáján el nem fordult arról a pontról, a hol halála percében állott és ahová soha többé nem fog visszatérni.

Ez a név, amelyhez a gondolat utján való teljes és végleges megváltás és felszabadítás fűződik, írónak a neve, de soha még írás egy el nem halványodott saját tartalmának ragyogása és jelentősége mellett, mint ez. Pedig milyen írás volt! Mint deszkaállványok felhőkkel, melyek, úgy hulltak le a legtökéletesebb művészi formái az emberi magasságokba törő alkotás köztömbjeiről. És ennek az alkotásnak az ormára, egy nagyon nagy és nagyon hosszú élet törpéjének végkövetkeztetéseképpen egy zászló került, amelyre az volt írva, hogy: béke. Eltűnt ebből a magasságból az előző évtizedek harca, a gondolat, majd a tömeges felszabadításért és mint minden igazság és bölcsesség kezdete és vége, ez az egyetlen szó maradt.

Gyilkosok között nincsen igazság, nincsen szabadság, nincsen erkölcs. Hazugság a kultúra, a civilizáció és evolúció, míg máról-holnapra milliók tömegek kölcsönösen kiirtják egymást. Ez lett az Anatol France hitének hízekegye. És egészen bizonyos, hogy élete végén azért állott külsőlegesen is a proletariátus mellé, mert csak annak a békeakarátában látott lehetőséget a háboru lidérc elűzésére.

Hol van ma az az osztály és az a nemze-

Manolescu Strunga miniszter rohamra készül a fekete börze és az exporthivatal ellen

A Lupta szerint a kontingentálási hivatal tisztviselői félórával előbb tudomást szereztek a házkutatásról

„Kellemetlen” iratok, melyek a kanálisban tűntek el

A rendelet törvény alapján mintegy 1500 tisztviselőt bocsátanak el

Bukarest, november 2

A kontingentálási igazgatóságon tartott házkutatás ügye élenként foglalkoztatja egy a sajtót, mint a főváros politikai és gazdasági köreit. Az ügy általában vegyes érzelmeket keltett az illetékes helyeken. Vannak, akik politikai sakkhúzást sejtnek a miniszter eddigi szokatlan fellépése mögött, mások helyeslik Manolescu Strunga eljárását, mely — szerintük — alkalmas arra, hogy példát mutasson azon intézmények felé, ahol tapasztalat szerint, a közérdek csak másodsorban jött számításba.

Az ipari és kereskedelmi miniszter egyébként ma nyilatkozott az újságíróknak. Kijelentette, hogy több importőr szóvá tette előtte a kontingentálási hivatalban uralkodó lehetetlen állapotokat.

Elmondta, hogy a behozatali engedélyekért egyes hivatalnokok tekintélyes sápokat szednek.

Másrésről úgy értesült, hogy több tisztviselő fizetése arányait messze túlhaladó költséges életmódot folytat.

Sürgős és radikális intézkedésekre volt tehát szükség, hogy ezt az erkölcsi üszköt mielőbb eltávolítsa a elejét vegye a további üzérkedéseknek.

— Tekintettel arra, hogy az új behozatali és kiviteli rendszer holnap lép életbe — mondta a miniszter — habozás nélkül kellett közbelépnem. A rendelet alkalmazását olyan ügyosztályra akarom bízni, melynek működésében a becsület, munkaszeret és az erkölcsi tisztaság nem lesznek üres jelszavak.

— Személymotoszás alá vetettük a hivatal egész személyzetét, köztük 15 osztályfőnököt.

A házkutatást végző hivatalos közegek több ügyiratot és dossziét vettek magukhoz. A lefoglalt iratokat az ügyészségre szállították, ahol majd megállapítják, milyen természetű visszaélések történtek.

Az ügyész közölte velem, hogy az egyik megmotozott tisztviselő lakásán 400 ezer lej készpénzt találtak.

— Megingathatatlan álláspontom — folytatta a miniszter — hogy a nagyközönségnek elégtételt kell szolgáltatnunk. Minden hitványságot szigorúan kell megbüntetnünk.

A „fekete börzével” szemben is hasonlóképpen fogok eljárni. Ha kell, szigorú igazgató leszek és magam fogom elvégezni a motozásokat.

A miniszter nyilatkozatához érdeke-

sen kapcsolódik a Lupta közleménye. A lap úgy tudja, hogy Manolescu Strunga napokon keresztül tanácskozott Procop Dumitrescu ilfovi főügyessel, akivel együtt megállapította a házkutatás módjait. Ugyanakkor közölte szándékát a rendőrséggel is és egyben kérte a bukaresti rendőrkapitányság támogatását.

Minden óvintézkedés dacára — írja a Lupta — a kontingentálási hivatal tisztviselői a házkutatásról félórával előbb tudomást szereztek.

Ez a rövid idő elég volt arra, hogy a hatóságok megérkezéséig az angol rendszertől szükséges helyiségek vízőblitói működésbe lépjenek és a kanálisok elnyeljék a „kellemetlenebb” ügyiratokat.

A lap szerint a kiviteli hivatalban is vizsgálatot fognak tartani.

Eljárás indult 40 kijáró ellen

Tatarescu ma délelőtt magához kérte Manolescu Strungát, aki jelentést tett a házkutatásról és informálta a miniszterelnököt a vizsgálat eddigi eredményeiről.

Legújabb jelentésünk szerint, a történetek után, a kontingentálási hivatal valamennyi osztályfőnökét leváltják.

A miniszterium csütörtök délutánra beidézte Polizu mérnököt, a hivatal igazgatóját, hogy felvilágosítást nyújtson azokról a hivatalos iratokról, melyek egyes kijárók zsebében találtak, holott előírás szerint nem lett volna szabad magánember kezébe kerülniük.

A vizsgálat kiterjed arra a 400 ezer lejre is, melyet az egyik tisztviselő lakásán találtak. Az illető tisztviselő

ugyanis azt állítja, hogy a pénz felesége tulajdonát képezi. A vizsgálóbíró majd megállapítja, hogy az állítás mennyiben felel meg a valóságnak.

Eljárás indult 40 kijáróval foglalkozó személy ellen. Neveiket a vizsgálat érdekében nem közlik.

Egyes lapok úgy tudják, hogy az előző hírekkel ellentétben Titeanu belügyi alminiszter nem vett részt Manolescu Strunga akciójában, sőt nem is tudott a házkutatásról. A kereskedelmi miniszter állítólag Antonescu igazságügyi minisztert sem értesítette tervéről. Emiatt úgy inculetz, mint Antonescu panaszt emelt a miniszterelnöknek.

Az ügy további folytatását a főváros politikai és gazdasági köreiben nagy érdeklődéssel várják.

dék, amely mindezt elevenen éreztette és érezte? Nincsen sehol és a békehirdetést átvették azok, akik kényszerülve vannak rá, hogy minden békeszózat mellé nagyobbarányú fegyverrendelést eszközöljenek.

Az Anatole France, mostani — második és végleges — halálával egyidejűleg Lord Cecil nyíltan írja, hogy a békét a fegyvergyárosok nyíltan és leplezetlenül fenyegetik, hogy a folytonos és rohamos fegyverkezés kényszerűleg háborúra visz. Nem is új, nem is érdekes, csak éppen jelentős, hogy nem témanélküli fiatal újságíró írja, hanem Anglia agastyánkorban lévő reprezentáns államférfia. Amit mond, az gazdasági és számtani kényszerűség. Aki fegyvert gyárt, annak egyben háborút is kell hozzá gyártania, mert különben a fegyver sohasem lesz kifizetve, vagy nem lesz kifizetve a kölcsön, amiből vásárolták, és ez végtére ugyanaz a zseb.

De miért írja ezt most Lord Cecil? Éppen most, mikor már évekkel ezelőtt bíróság előtt igazolták be, hogy az amerikai fegyver- és hajógyárak nyílt cselszövessel és titkos milli-ókkal gáncsolták el a genfi békeakciókat?

Ha van kézzelfogható adat arra, hogy a világ felkülsmerete befelé fordult a békevágyba és hűdéses feledékenységgel ejti ki tudatából a legnagyobb békenévet, ime az adat arra, hogy a szervezett hatalmak hogyan kezelik az agyonbirtott béke ügyét. Mert csak nem hiszi el senki, hogy a kormányok ne tudnának elbánni sir Basil Zaharoffal, ha szívügyük lenne a béke és nem csak kötelező jelmezüik, mint es-télyeiken a frakk.

És végül egy harmadik adat arra, hogyan kereszteszövednek a népek és hatalmak utjai a béke homályos céljai felé. A napokban itt betiltották a munkásságnak egy békegyűlését. A rendelkezés érthető, mert a békét szabad a kül-

ügyminiszternek hangoztatni, de nem szabad a tömegeknek visszhangozni. Mert a külügyminiszter abban a sajnálatos esetben, ha a béke háboru fordulna, egyszerűen előveheti másik szövegét, a „ránk kényszerített háboruban való végsőként menő kitaratást”, azt a szöveget, amelyre olyan pontosan emlékezünk még. De a tömegek nem változtathatnak ilyen könnyen szöveget. Ők úgy képzelik el, hogy a békevágy éppen háboru esetén aktuális, mert mikor megvan a béke maga, akkor nincsen szükség a vágyra. Holott a kancellári békepropaganda éppen megfordítva, csak békeidőben érvényes és azonnal megszűnik, mikor a háboru megszólal.

A béke tehát nem nyugodhat békében, dacára annak, hogy kimulóban van, vagy már ki is mult. Tanácsos volna a gyászjelentések kifejezőmódján végre közhírré tenni: — béke a béke poraira!

Leszállítják a tehetősebb egyházak papjainak a kongruáját

A kisebbségi egyházakat igen közelről érdeklő törvényjavaslaton dolgozik Lepadatu kultuszminiszter, akinek az a terve, hogy

az egyházakat híveik száma és vagyoni helyzetük szerint különböző osztályokba sorozza.

Ez a törvény kiegészítene a legutolsó ülésükben megszavazott, az egyházi vagyoni kimutatásáról szóló törvényt. Lepadatu már Bratianu Jonel idejében megpróbálta leltározni az egyházi vagyont, fáradozása azonban csődöt mondott a főpapok ellenkezésén. A miniszter most reméli, hogy a törvény segítségével birtokába jut a szükséges adatoknak és ezeknek alapján megvalósíthatja nagyarányú reformtervét.

A Curentul úgy tudja, hogy a kultuszminiszter, az egyházak osztályozásának megfelelően,

leszállítja a papok kongruáját, ha az illető egyház a többiekhez képest jobb anyagi viszonyok között él.

A kultuszminisztérium új költségvetését is ezeknek az elveknek a figyelembe tartásával fogják elkészíteni.

Kisebbségi egyházak: vigyázat!

TÖBB FŐHIVATALNOKOT ÉS KERESKEDELMET MENESEZTENEK

A kormány az állami gépezet leegyszerűsítéséről szóló törvényt úgy hajtja végre, hogy egyelőre helyükön hagyja a család- és gyermekes hivatalnokokat

Az elbocsátás két részletben történik. Az első kategóriába osztott köztisztviselőket november 1-én menesztik és kiadják nekik novemberi fizetésüket, a többieket december 1-én bocsátják el, ugyanakkor kiutalják egész havi járandóságukat.

Kezdetben arról volt szó, hogy háromhavi fizetéssel végkielégítik a leépített közhivatalnokokat. A pénzügyminiszter azonban közölte miniszterfőnökkel, hogy ilyen nagy terhet a kincstár a jelenlegi viszonyok között nem bír el.

A Tempo szerint az elbocsátott tisztviselők száma nem haladja meg az 1500-at. Az ipari és kereskedelmi minisztérium közli, hogy a központban 203 tisztviselő esetében állapították meg a kinevezés törvénytelenségét, a minisztérium kizárólagából pedig 56 tisztviselőt menesztettek.

Az elbocsátottak között van Tantaraanu, a bányászati vezérigazgatója is. Rajta kívül több aligazgató és vezérfelügyelő kapott felmondó levelet.

Manolescu-Strunga menesztette állásából a madridi, belgrádi, római és varsói kereskedelmi attasékat. A miniszter kijelentése szerint a madridi kereskedelmi attasé az állam pénzén fejedelmi életmódot folytatott, állandóan luxusvonatok első osztályán utazott a minisztériumnak pedig felháborítóan nagy költségszámlákat nyújtott be.

Manolescu-Strunga intézkedett, hogy az attasét azonnal hívják vissza a célból egy harmadik osztályú vasúti jegyet bocsátott rendelkezésére.

Minisztériumi körökben úgy tudják, hogy az elbocsátott tisztviselők közül többeket visszavesznek állásaikba, elsősorban azokat, akiknek személye jelenleg pótolhatatlan.

„MANIU KORMÁNYA MINDEN GYANU FELETT ALL” — ALAPITJA MEG A SKODA-JELENTÉS

Tatarescu miniszterelnök ma alaposan áttanulmányozta a Skoda-ügyben elkészített jelentést. Kormánykörök véleménye szerint a bizottsági vita körülbelül 5 napot fog igénybe venni.

Megbízható helyről úgy értesülünk, hogy Benteoiu képviselő jelentésében kizárólag az akkori vezető katonai szervek terhére írja a mulasztásokat és hangoztatja, hogy Maniu Gyula kormánya minden gyanu fölött áll.

Nemzeti-parasztpárti körökben a jelentés ilyen értelmű megfogalmazásán jó hatást keltett. Ezzel szemben a szélsőséges álláspontokról ismeretes pár-

tok tovább folytatják a nemzeti parasztpárt ellen már előbb kezdett hadjáratukat és „teljes elégtételt” követelnek a közvélemény részére.

Egyes vezető politikusok úgy könyvelik el Benteoiu jelentését, mint a pártközi kibékülés első komoly jeleit.

Erre vall az a körülmény is, hogy a liberális H-csoport jasi november 18-ára halasztott gyűlésének napirendjéről levették mindazokat a kérdéseket, amik-

nek nyilvános tárgyalása politikai bizonytalanságokat kelthetne.

Jamandi propagandaminiszter, a H-csoport vezére, ma felkereste Bratianu Dinut és közölte vele, hogy a kormány-párti fiataloknak soha nem állott szándékában az ő elnökké való megválasztását vita tárgyává tenni. Tudomására hozta a pártelnöknek, hogy a jasi gyűlés a viták elkerülése végett a georgistákkal való fúzió ügyével sem akar foglalkozni.

A középiskolákban csak délelőtt lesz tanítás

Bukarest, november 2. A közoktatásiügyi minisztériumban csütörtökön délután Angelescu miniszter elnökletével értekezlet volt, amelyen résztvett a fővárosi középiskolák valamennyi igazgatója. A miniszter nagyobb beszédet tartott, amelyben utalt a középiskolai diákok által az utóbbi időben elkövetett bűncselekményekre, hangoztatta annak a szükségességét, hogy fokozottabb gondot fordítsanak az ifjúság nevelésére. Ezután letárgyalták és elfogadták az új tanrendet, amelynek értelmében mostantól kezdve

a középiskolákban csak délelőtt lesz oktatás, még pedig 5 órában, amelyek közül három főtárgy lesz, két pedig melléktárgy, mint például zene, ének, torna, kézimunka, hogy a tanulók szellemi képességét ne erőltessék meg túlságosan.

Újra ígéretet kaptak a nyomorgó bányász-nyugdíjasok

Munkaügyi felügyelő vizsgálja meg, mi történt a munkásbiztosító nyugdíjalapjaival és hogyan lehetne azokat helyreállítani

Bukarest, november 2. Közel két hete, hogy a zsilvölgyi bányász-nyugdíjasok képviselője Lauran Ignác elnök és Loy József titkár vezetésével küldöttség járja a munkaügyi minisztériumot, hogy előterjessze az erdélyi bányásznyugdíjasok keserves sérelmeit. Ismeretes, hogy a bányász-társulatok egykori társulási 1918-ban a munkásbiztosító pénztár vette át s ezzel magára vállalta a bányásznyugdíjak fizetését. Ezeket a nyugdíjakat az utóbbi esztendőben eredeti összegüknek csaknem felére szállították le, úgyhogy olyan bányászok, akik 30-40 évet dolgoztak és ezalatt fizették a járulékokat, mostanában alig kapnak többet 3-600 lejnél. A betegsegélyző arra hivatkozik, hogy nyugdíjalapja kimerült s nem tudja a rendeletileg megállapított nyugdíjakat fizetni.

A zsilvölgyi nyugdíjas bizottságnak tegnap végre sikerült Georgiu munkaügyi államtitkár elé kerülni, aki meghallgatta panaszukat, majd így szólt hozzájuk:

— Hát maguk is tudják, hogy ezeket az alapokat elkezeltek!

— Tudjuk, tudjuk, de mi annak idején ren-

desen befizettük társulási, majd később munkásbiztosító nyugdíjjárulékaikat s most azt akarjuk, hogy annyit kapjunk, amennyi jár.

A küldöttség részletesen rámutatott arra a nyomorra, amellyel a bányásznyugdíjasok nemcsak a Zsilvölgyben, hanem Erdély valamennyi bányavidékén küzdenek.

A munkaügyi államtitkár elrendelte, hogy egy felügyelő utazzék ki a Zsilvölgybe

s ott vizsgálja meg a bányászok nyugdíjalapjának a helyzetét s általában annak okait, miért nem fizeti a munkásbiztosító a rendes nyugdíjakat. Megígérte az államtitkár, hogy az inspektori jelentés alapján

külön törvényjavaslatot készít a bányász-nyugdíjalapok helyreállításáról, hogy a nyugdíjasok a munkásbiztosító rendesen fizethessenek.

Az éhező nyugdíjas bányászoknak tehát várniuk kell, amíg ezt a törvényjavaslatot a parlament megszavazza, ha ugyan egyáltalában előteremtik azt a pénzt, ami a bányásznyugdíjasok illetményeinek a rendes fizetéséhez szükséges.

— Szívbetegnek és érelmeszesedésben szenvedőknek reggel éhgyomorra egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű ürülést biztosít, a gyomor és a belek működését elősegíti s az emésztés renyheségét csakhamar megszünteti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy a rendkívül enyhén ható Ferenc József vizet elsősorban agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idős embereknek tesz nagyfontosságú szolgálatot.

Panaszt tesznek az erdélyi miniszternél a kolozsvári hadirokkantak

Kolozsvár, november 2. Szerdán este a városháza nagytermében izgalmas hangulatu gyűlést tartottak a kolozsvári hadirokkantak. Elkészenedettek hangu felszólalásokban panaszkodtak el, hogy

a város — ígérete ellenére — nem létesített otthont számukra s így sokan hajlék nélkül állanak a tél előtt. Nem kapnak ingyen gyógyszert sem a városlát, noha erre is tették ígéretet. A gyűlés elhatározta, hogy emlékiratot szerkeszt, felsorolja benne a hadirokkantak összes sérelmeit s aztán Pop Valér erdélyi miniszterhez még csütörtökön eljuttatja.

Svábhegyi Szanatórium

(Budapest centrumától 12 percre) subalpin (430 méter) diétás gyógyintézet.

Már heti 140 pengőért főkeletes szanatóriumi ellátást nyújt orvosi felügyelettel, 5-szöri étkezéssel, vízkurával, fűtéssel együtt

A legideálisabb őszi-téli üdülőhely.

Az új szeszarak

Bukarest, november 2.

A szeszgyárak megállapodtak a monopóligazgatással az új szeszárakban. Két borszeszkategóriát állítottak fel, az első 57.50 lejes, a második 40 lejes áron veszi át az alkoholegyedárusítás vezérigazgatósága. Gabonaszeszt 21.50 lejt, denaturálási célokra szolgáló szeszt pedig 20.50 lejt fizet. A mezőgazdasági szeszgyárak 15 százalékos megtérítést élveznek. Elhatározták, hogy Moldovában és Bessarabiában bevezetik a teljes egyedárusítást, melynek következtében a kisüstökön főzött szeszt is a monopóligazgatóság hozza forgalomba.

Leölte haragosát a mezőn

Nagyvárad, november 2.

A Nagyvárad közelében levő Sítetelek községből csütörtökön délelőtt a nagyváradai kórházba szállították Anchiş Joan 21 éves leányt, akinek a mellén súlyos seb volt. A falusiak vallomása szerint a súlyosan sebesült leányt eszméletlen állapotban találták meg kint a mezőn.

A kórházban eszméletre térítették a sebesültet, aki előadta, hogy régi haragosa, Balázs Lázár lőtt rá a mezőn, nyulserére töltött fegyverével. Az esti órákban találkozott. Ő ki akart térni, mert látta, hogy haragosánál fegyver van, az azonban utána ment és fegyverével közvetlen közlelőrl rálőtt.

A sebesült vallomását nyomban értesítették az ügyészséget, amely utasította a csendőrséget Balázs Lázár letartóztatására.

Aki egészséges akar maradni és fiatalos ruganyosságát megtartani, testét ápolnia és valamilyen sportot ülnie kell!

Egy kiünő sportorvos a következőkre vonatkozólag tanácsokat ad Önnek:

A sport, mint gyógyszer — Testkultúra — A csecsemő tornája — A gyermek testedző játéka — Az idősebb emberek sportja — Az emberi test — Az izomrendszer — A szív és vérkeringés — A sportolás, öregség és vérnyomás — A vérkeringés és sport — A kövér ember sportja — A fiatal emberek sportja és a tréning — A tüdő és a légzés — A levegő tisztasága — A köhögés — A sportolók és a nem sportolók tüdőkapacitása — Az egyes sportágak és a tüdő — Sport és szépség — Csak a kispotolt test szép — A sport emberi diétája nyáron és télen — Az élelmiszerek tápértéke — A bőr — Napfürdőzés — A ruházatkodás — A napfény és levegő, mint gyógytényező — A nemi élet és nemibetegségek — Az idegrendszer — A sport, mint az idegesség gyógyszer — A nyári szabadság — Minden ember részére más sport szükséges. — E műben minden létező sportág feltalálható, így pl.: A gimnasztika — Uszás — Szabadorna — Nyári sportok — Turisztika — Futball — Tennisz — stb. stb.

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

E diszmunka nagy alakban, több, mint 200 oldal, hófehér papíron, 42 ábrával illusztrálva, műmelléklettel jelent meg.

Szerzője az ismert budapesti sportorvos, dr. Kellner Dániel.

Kapható a **Ara 99 lej** Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58. (az udvarban)

Válasz a Curentul támadására.

Mailáth püspök méltatlan megvádolása

Kaptuk az alábbi nyilatkozatot:

A Curentul c. bukaresti lap október 25-iki és 29-iki számaiban minősítetetlen támadást intézett a hadgyakorlatok végén tartott katonai díszszemlével kapcsolatban Mailáth püspök ur fenkölt személye ellen. Többek között ezeket írja:

1. A püspök urnak a királyi pályában való megjelenése méltó felháborodást keltett a helybeli románok körében.

2. Püspök ur volt az egyetlen, aki a tribünről túntetőleg eltávozott még a díszszemle befejezése előtt.

3. A román tábornokok díszbédjén a magyar katonai attaséval társalgott, természetesen magyar nyelven.

Mivel magam is ott voltam a katonai díszszemlén a püspök ural, kötelességemnek és szükségesnek tartom a bukaresti lapnak ezen rágalmozó állításait szemben kijelenteni, hogy

1. A kegyelmes urat személyesen hívta meg előző nap a díszszemlére maga a királyi hadgyakorlatok vezetője, Samsonovici tábornok, hadseregvezérinspektor, s a helybeli román-ság, amely őszintén tiszteli főpásztorunkat, nem ütközött meg, hogy őt is a királyi tribünre meghívták közt látták, hanem éppen a Curentul izléstelen támadásai miatt háborodott fel. A koronázó város vezető román egyéniségei siettek is a rosszindulatú hírlapi támadást elítélni s főpásztorunk személyével szemben bizalmukat nyilvánítani.

Igy maga Samsonovici generális a maga és a hadgyakorlat tisztjei nevében levélben fejezte ki Mailáth püspök ural szemben legmélegebb köszönetét a vendégszeretért, segítségért és jóakarátért, melyet főpásztorunk az ideai királyi hadgyakorlatok egész tartama alatt tanúsított.

D. V. Constantinescu törvényszéki főelnök pedig a következőket írta Mailáth püspök urnak:

„Olvasva a Curentul cikkét, amely a legnagyobb rosszakarattal úgy állítja be Excellenciád személyét, mint-ha a román állam ellensége volna s túntetőleg távozott volna a díszszemlééről — melyen negütköztem ennyi gonosz-ságon s ennyi aljas és rossz szándékú állításon. Ismerve Excellenciád lojalitását és minden tekintetben korrekt magatartását, megragadjuk ezt az alkalmat, hogy mély megbö-rámkodásunknak adjunk kifejezést e fölött a meg nem érdemelt és semmivel sem menthető támadás felett.”

2. Ami püspök urnak a szemle befejezése előtt való „tüntető” és ellen-séges távozását illeti, erre legegla-tásabb cáfolat a dr. Simion Vulcu albamegyei prefektus levele, amelyben Mailáth püspök urnak a következőket írja:

„Lelkemből sajnálom annak a meg-gondolatlan cikknek megjelenését, unál is inkább, mert jelen voltam ma-gam is, mikor a tiszti körben az ebéd végén gondoltam, éppen Samsonovici tábornok ur meghívta Excellenciádat a katonai szemlére; Excellenciád a meghívást elfogadta, már előre boesá-natol kérve, ha a defilálás befejezése előtt el kellene mennie, egészségi okokból. Ismétlem, ennél a beszélge-tésnél magam is jelen voltam.”

Mindenki természetesen találta, hogy a gyöngédkedő öreg püspök nem tud künn az őszi nagyon hűvös idő-ben több mint négy órát mozdulatlanul, egy helyben ülni.

De az sem igaz, hogy a püspök ur volt „az egyetlen”, aki előbb távozott. Előtte távozott el egy köztisztvisel-től álló román főesperes, volt szenátor is és egyikünknek sem jutott eszébe eb-ből kázust csinálni.

3. A lapnak arra az állítására, hogy főpásztorunk a tábornokok díszbéd-jén a magyar katonai attaséval társal-gott és pedig magyarul, püspök urunk azt a megjegyzést tette, hogy magyarul nem is társalgott ott senki-vel, mert nem volt, akivel magyarul lehetett volna beszélni. A katonai attaséról nem is tud, nem ismeri, senki

Rövidesen megkezdik a Brassó-Câmpina közötti vonalszakasz villamosítását

Az ötszázmilliós árlejtésre 20 külföldi és belöldi cég tett ajánlatot

Bukarest, november 2

Az ország egész lakosságát érdeklő árlejtést tartottak csütörtökön délbén az államvasutak vezérigazgatóságán.

A Brassó-Câmpina közötti vonalszakasz villamosítására vonatkozólag ki-

írt árlejtést ejtették meg, amelyen 20 belöldi és külföldi cég vett részt ajánlataival.

Az árlejtésre került közmunka értéke 500 millió lejre rug és két év alatt vég-zendő el. A feltételek értelmében a pályanyertes vállalatnak 16 motoros

mozdonyt kell beállítania s a szóbanfor-gó vonalszakaszt teljesen át kell alakítania a villamosított forgalomra.

Déli 1 órakor felbontották az összes ajánlatokat, amelyek fölött Franasovici közlekedésügyi miniszter dönt végső fokon.

Husz percig esett a hó Párisban

Páris, november 2

Csütörtökön hajnali 4 órakor Páris-ban erős hóesés kezdődött, amely

husz percen keresztül tartott.

A friss hó a házak tetején és járdákon

meggyült, reggel azonban a nap felkelte után, elolvadt.

Egyébként egész Nyugateurópában erősen lehűlt az idő s nemcsak Fran-ciaországban, hanem Svájcban és Né-metországban is több helyütt havazott.

Országos közigazgatási értekezletek Giurgiuban és Konstancán

Bukarest, november 2.

A belügyminisztérium vasárnapra a Duna partján fekvő Giurgiu városába értekezletre hívta össze az ország összes megyeszékhely városainak polgármestereit, illetve időközi bizottsági elnökeit. Az értekezleten Inculeț belügyminiszter, valamint Juca és Titeanu bel-

ügyi alminiszterek részletesen ismertetni fog-ják a készülő új közigazgatási törvényjavaslat alapelveit s ezekre nézve kikérik a polgármes-terek véleményét.

A törvényhatósági városok polgármesterei részére ugyanilyen értekezletet november 8-án, azaz a jövő csütörtökön Konstancán tartan-

Ilyen még nem volt

Lemondott fizetéséről Cancicov földművelésügyi alminiszter

Bukarest, november 2

Cancicov földművelésügyi alminiszter, akit az ellenzéki sajtó kinevezése után sokat támadott,

bejelentette Tatarescu miniszterelnök-nek, hogy lemond 50 ezer 400 lejti ki-tetőv havi alminiszteri fizetéséről.

A besszarabiai származású alminiszter tiszteletbelinek tekinti állását.

Kész a francia miniszterelnök alkotmánymódosító javaslata

A tervezet szerint a francia közalkalmazottak elvesztik szírájkjogukat

Valószínűleg a hónap második felében ül össze az alkotmány-módosító nemzetgyűlés

Páris, november 2.

Doumergue miniszterelnök nyilatkozott a Journal munkatársának s kijelentette, hogy véglegesen elkészítette alkotmánymódosító ja-vaslatának a tervezetét, amelyet a szombati minisztertanács elé terjeszt jóváhagyás végett. Szombaton este aztán a miniszterelnök részle-tesen ismerteti tervezetét a párisi rádióban.

A Temps értesülése szerint a Doumergue-tervnek a képviselőház feloszlására vonatko-zó része kimondja, hogy a feloszlítás csakis egyes esetekben történhetik a szenátus hozzá-járulása nélkül. Ezeket az eseteket a tervezet pontosan felsorolja. Az alkotmánymódosító tervezet a továbbiakban olyan köztisztviselői szabályrendeletet ír elő, amely szerint

a köztisztviselőknek szírájkbán való részvé-tele jog szerint felbontja az állammal kötött szerződését, azaz elbocsátást von maga után. A tervezet pontosan körülírja a köztisztvisé-lők jogait és kötelezettségeit.

Politikai körökben azt hiszik, hogy a szom-bati minisztertanács abban az esetben, ha ma-gáévá teszi Doumergue miniszterelnök alkot-mánymódosító tervezetét, elhatározza a nem-zetgyűlés összehívását, még pedig rögtön a parlament összehívása utáni időre. Ez annyit jelent, hogy a nemzetgyűlés legkorábban csak november 20-ikán ülhet össze Versailles-ban, az alkotmánymódosítás letárgyalására és meg-szavazására.

be nem mutatta.

Sajnos, a Curentul nem átalította Mailáth püspök urat úgy jellemezni, mintha ő „Budapest ágense” volna, a ki állandóan izgat Nagyromániában”, stb.

Ugy tudjuk hogy ezekkel a rágal-mazó és becsületsértő támadásokkal szemben főpásztorunk utasította jog-

tanácsosát, hogy tegyen lépéseket az illetékes hatóságoknál, hogy a lapnak rágalmozó és becsületsértő kifejezései a törvény megtorlásában részesülje-nek.

Alba-Iulia—Gyulafehérvár, 1934. október 31.

Zomora Dániel apostoli protonotárius.

Már Morganék is kezdik?

Zilah, november 2.

Zilahon és Szilágysomlyón a telefon-társaság alkalmazásában levő tisztviselők között erősen tartja magát az a hír, hogy a kisebbségi alkalmazottak elleni hajszamost már, valószínűleg felső nyomásra, a telefontársaságnál is megkezdődik. Hírek szerint a vezető állásban levő magyar tisztviselőket áthelyezik s helyükbe min-denütt románokat tesznek. A zilahi tele-fonközpont főnökét, Rigó Károlyt már le is váltották. Irást kapott, hogy Kolozs-várra helyezték át s felszólították, hogy öt napon belül foglalja el új állomáshelyét. A zilahi központ új főnöke egy re-gáti születésű s magyarul egy szót sem tudó nő lett, Predescu Valeria. Minden-esetre furcsa, hogy a tiszta magyar Zilah-ra egy magyarul nem tudó tisztviselőt raknak a telefonszolgálat élére.

Uj csödtörvény készül

Bukarest, november 2.

Az igazságügyi minisztériumban uj csödtörvény-tervezeten dolgoznak. A ter-vezet alapelveiről és általában a tartal-máról mindeddig semmit sem sikerült megtudni.

Goga Octavian még sem lesz egyetemi tanár

Kolozsvár, november 2.

Pár nappal ezelőtt az egész romániai sajtóban nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a Brassóban tragikus hirtelenséggel elhunyt Bogdan Duica kolozsvári egye-temi tanár megüresedett tanszékét a köz-oktatásügyi minisztérium Goga Octavi-annal tölti be. A hír eleve nagy ellenzé-sre talált egyetemi körökben, mert az volt a vélemény, hogy Goga Octaviannak nin-csen megfelelő felkészültsége az esztéti-kai és román irodalom tanszékének betöl-tésére.

A kolozsvári egyetem bölcsészeti sza-kának dékánja most nyilatkozott és érő-lyesen cáfolja a kinevezés híreit. Szerinte Goga szóba sem került a megüresedett tanszék betöltésénél, amelyet ebben az évben helyettesítő tanárok látnak el. Mégpedig esztétikát Grimm, román iro-dalmat Septim Puscariu tanár adnak elő ebben a tanévben. Az idei költségvetés-ben ugyanis ez a tanszék nem is szere-pel. Jövőre pályázat útján keresnek ta-nárt Bogdan Duica örökébe.

BUKARESTI TÖZSDE-ZÁRLAT:

Adóbón 39—38 és háromnegyed.
Stabilizációs kötvény 42 és fél.
Kisajátítási kötvény 40 és fél—40 és ötnyol-cad, szelvény nélkül.
Banca Naționala 4975.
Banca Romanească (régli) 300—302, (új) 285, szelvény nélkül.
Creditul Minier 242—44.
Mica 1245—47.
Resica 395.
A gabonatözsde csütörtöki forgalma:
49 és fél vagon buza 450—480—490,
1 és fél vagon rozs 340,
2 és fél vagon zab 30.500—31.250, ab Bu-karest,
7 vagon árpa 260—280, ab dunai uszály,
33 vagon tengeri 170—190—220, ab állomás,
1 vagon bab 300 lejjel, ab állomás.

LEGUJABB SPORTRÉTEK

Budapesti jelentés szerint a csütörtök délutáni Budapest—Páris városközi mérkőzés 5:1 (2:1) arányban a budapesti csapat győzelmével végződött. Palermóban a Ferencváros—Hungária kombinált győzött 3:1 (1:0) arányban.

PESTI RIPORT

GARSZÓNOK EGYESÜLETE

Társtalan emberek harca a nyugalomért

Budapest, november 2

Egy szoba, előszoba, fürdőszoba, központi fűtés, hideg-meleg víz: ez a garszónlakás, amelynek lakója, a jólkereső, szabad, független uniember ezennel a nyilvánosság elé kívánczik. A kollektívizmus korát éljük, ennek tulajdonítható, hogy a lapok hasábjain nap-nap után a legkülönbözőbb kollektívok kérnek szót. A negyvenévesek az öregek makacs élni akarása ellen tiltakoznak, a harmincévesek a negyvenéveseket szidják, a huszévesek nyilatkoznak, hogy ők egy új világ, ők a jövő generáció, tőlük függ a nemzet és az egész világ jövője; a tízévesek a lapok körkérdéseire azt válaszolják, hogy az ördög vigye el a nagyokat, azokat mindig van pénzük, nekik soha, azonkívül el is verik őket. De nyilatkoznak a diplomások és a diplománélküliek, az állástalanok és az állásban levők, a tanultak, a tanulatlanok, a bankárok és az utcára kitett családok, a dolgozó nők és a bridzselő nők, a kövérek és soványak, a vörös haj barátai és a platinaszőke apostolai, szóval

mindenki, de mindenki — csoportosan.

Most, hogy már van elég garszónlakás Budapesten, kialakult egy új típus, egy új kategória, mondhatnánk egy új társadalmi osztály, amely a kollektív jogok szent nevében a közvélemény fórumához fellebbez rengeteg sérelmével, panaszával, speciális bajával.

Mondani sem kell talán, hogy a divatos korszellemnek megfelelően egyesületbe szándékoznak tömörülni. Ugyancsak felesleges mondani, hogy, mint minden kollektív munkából, ebből is ki akarják venni a maguk részét a nők. Így aztán előreláthatóan ez lesz az új tömörülés címe: Pesti garszónok és garszónnok egyesülete.

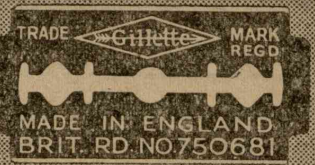
A körüti kávéház szuterénjében folytak azok a megbeszélések, amelyek az egyesülés célját és értelmét hivatottak precizizálni. Az első pont, melyért harcba szállnak: a garszónember megbecsülése. A fiatal mérnök, a tömörülés egyik legelkessebb szószólója, nyomban megmagyarázza, miért van szükség a garszónok és garszónnok megbecsülésére.

négy amperes, a porszívó hat amperes, a biztosíték kivág, de nagy baj nincs, mert a házmaster elősettenkedik az előszobából és így szól:

— Tessék itthon hagyni a kulcsot és négy pengőt, majd én elintézem az Elektromos Műveknél, hogy estére amikor hazajön a nagyságos ur, megint legyen világítás. A százados ur is adott pénzt, a zongoratanárnő is, az az öregasszony is a második emeleten, mert sajnos, gyöngék a biztosítékok mind a hat emeleten.

TÖMÖRÜLNI

Csöngetni persze mindig akkor csöngetnek, amikor az ember valamilyen ok folytán nem csupán fizikailag, de lelkiileg is akcióképtelen és ahhoz a hőstethez, hogy kimenjen az előszobába és aztán vissza, valósággal emberfölötti önmegtartóztatás van szüksége. Kérető ki zárólag azokban a döntő pillanatokban csöngtet, amikor az ember valamely hosszú és gyötrelmes órákat kiváltó, minden szellemi képességét igénybevevő nehéz és roppant bonyolult munkájában végre megtalálta a megoldást, hitelező minden esetben olyankor, amikor az ember benyúl a fürdőkádban. Ha a garszón egy kötelezettséget jelentő családi meglátás következtében véletlenül kimarad és hajnalban jön haza, okosabban teszi, ha le sem fekszik, mert reggel hat órakor ugyanis felriasztja a kéményseprő vészes csöngetése, A jótékony egyesületek hőgyei évés közben, a kegyeszer-árusok az ebédutáni szender legédesebb perceiben csengetnek. Rendes lakásban a cseléd védi meg a lakót ettől az örülettől fenyegető forgalomtól, a garszón csengője egész nap vészjelez. Ez a körülmény

Kerjen Kék Gillette

Minden régi és új GILLETTE készülékhez használható

követeli a legsürgősebben garszónházak építését, amelyekbe csupán az teheti be a lábát, akit a portás a kapun beenged.

Már ebből a kevésből is megállapítható, hogy a garszón-élet sem fenéki tejfel. A garszónok mindenesetre már tömörülnek és folynak a tárgyalások, hogy sürgősen biztosítsák maguknak a garszónember megbecsülését.

Ide számítanak természetesen a garszón-életet élő hölgyek is, akiket a mozgalom célja talán még a férfiaknál is közelebből érint.

(n. k.)

— Gyomor- és bélzavaroknál, hasüregbeli vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorulásnál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgösésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet alaposan kitisztítja az emésztőutakat.

— Akár hiszi, akár nem — magyarázza — jelenleg az a helyzet, hogy a garszónlakásból nincs menekvés. A jól szituált, fiatalember, aki főberleti, kitiűnő, higiénikus, komfortos garszónlakásban lakik, ugyszólván soha nem juthat el a családi állapot két szoba halljába. A konzervatív uri családok, a finom érzésű lányos mamák ugyanis idegenkednek a garszónembertől. A garszónlakást nem tudják mással magyarázni, mint a bérlő züllésre való hajlamosságával. Azt képzeli, hogy a garszónember naponta öt színésznőt fogad bünös komfortjában, de még inkább lefátyolozott arcú házasságtörő. Mert ha nem így volna, akkor a fiatalember nyilván inkább egy kedves öregasszony babfözelékszagú ebédjében bérelné a diványt, ahol ingyen stoppolná harisnyáját, gondoskodnának fehérneműjéről, általában semmi gondja nem lenne.

Közbevág a garszón:

— Még inkább érvényes mindez a garszónlakásban élő nőre. Nincs az a jóérzésű fiatalember, aki elhiné, hogy tisztességesen is lehet élni egy olyan lakásban, amelyben ellenőrzés és feltűnés nélkül

járhat ki-be éjje-nappal akárki.

A garszónoknak és garszónoknak ez az erkölcsi sérelme azonban valósággal eltörlül a rengeteg gyakorlati sérelem mellett, amely életüket tönkreteszi. — Olyan bajok ezek, amelyeken garszónházak építésével lehet csak segíteni. A bérházakban ugyanis, ahol csak néhány garszónlakás van, ezek a kellemetlenségek ugyszólván kiküszöbölhetetlenek.

— A minap borotválkoztam a fürdőszobában, — panaszkodik a fiatal ügyvéd — pizsamanadrág van rajtam, övön felül pedig természetesen meztelenül állok a tükrök előtt. Reggel nyolc óra lehetett, egyszerre csak irtózatoss csengetés hallatszik. Kimegyek az előszobába, a kulcslyukon át kémlelődöm, hogy nem a villanyszám/a vagy a gázzám/a szigorú ebmere óhajt-e megfenyegetni azzal, hogy kikapcsolja az órát, de szerencsére látom, hogy kedves arcú, jól öltözött fiatal urilány áll az ajtó előtt. Óvatosan kinyitom az előszoba ablakát, a homályos üveg mögé állok, megkérdem, mit akart, mert nem tudok mutatkozni, negligésben vagyok. A fiatal lány nyomtatványt nyújtott be az ablakon és közli velem, hogy holnap reggel eljön a válaszer.

Periszkóp

A nyomtatványon vastag betűkkel ez a kezdő mondat állt:

„Kedves halandó testvérem”. Ezután hosszabb szöveg következett, a mit nem olvastam el, majd megint vastag betűs kiugratott rész:

„A legnagyobb baj az, ha elhal a családfe”.

További olvasatlan szöveg után megint egy kiugratott sor:

„A háziasszony könnyen megtakaríthat a konyhapénzből havi egypengő ötven fillért férje temetésére”.

— Másnap hiába csengett a kedves-arcú lány, nem voltam hajlandó havi egyötvenet ellopni a konyhapénzből temetésemre. De ezzel még korántsem fejeződött be az ügy. Két nap múlva a háztulajdonos részvénytársaságtól udvarias, de egyben erélyes hangú levelet kaptam, amelyben az állt, hogy a jövőben tartózkodjam hajnalban félmeztelenül nőket fgnadni, mert a szomszéd uri család, amelynek keretében gimnázista lány él, nem tűri ezt és elköltözik, ha a botrányos eset megismétlődne. A részvénytársaság kilátásba helyezte, hogy én, a garszón fogok költözni, nem pedig a négy szoba hallos gimnázistacs család. A kutyafáját a rosszhiszemű nem garszón családnak — csapott az asztalra az ügyvéd — úgy látszik, folyton figyelnek, még pedig alaposan, mert hiszen, mint mondtam, periszkóppal állapították meg, hogy nem volt rajtam náloing.

Szobakerült a megbeszélésen minden pesti garszónok réme, dr. Szamoskeőy Tihamér is. Ez az uriember reggel hét órakor riasztja fel álmukból a pesti garszónokat és garszónnokokat. Valójában nem is ő, hanem a házmaster, aki tálcán nyújtja be az előszoba ablakán át a

hangzatos nevű uriember névjegyét. A garszónember megijed, hogy valami végrehajtásról van szó, a házmasternek szól, hogy öt perc múlva vezesse be a szobába a doktor urat. A fiatal ügyvéd, a fiatal mérnök, a fiatal orvos, az öt perc alatt villámsebességgel megágyaz, kiszellőzteti a szobát, kimossa a száját, pizsamát vesz fel, gyorsforralón pedig utnak indít egy teát. Gusztusa nincs ugyan rá, de cigaretta gyújt, hogy lezserebben fogadja a rejtélyes doktor urat, az asztalra pedig a saját leventéi helyett kikészíti a tízenyolc Khedivét, amely előkelő vendégek megkínálását szolgálja.

Ekkor bejön dr. Szamoskeőy Tihamér, mögötte egy fiatal tróger, aki nagy ládát cipel.

— Szent Isten, — gondolja a garszón — ez mindjárt hozza magával az embert, a ki elcipel a holmit. A fene egye meg azt a szabót, mondtam neki, hogy január elsejétől kezdve törleszteni fogok. A piszok most elviteti a butormat.

Elsötétül a világ

Dr. Szamoskeőy Tihamér azonban finom, udvarias ember, a garszón öt percen belül reményt érez, hogy ezt az urat megfogja és nem lesz semmi baj. Nagyban fecseg a doktorral, a tróger pedig csak áll komoran. Egyszerre csak a doktor int segédjének, aki kivakar a csomagjaiból egy ijesztő masinát, kigyóformájú ezüst csövekkel, szó nélkül benyomja a konnektorba, ijesztő szirénabugás keletkezik, a doktor pedig magyarázza, hogy havi negyven pengős részletért magkaphatja a garszón ezt a porszívót. Ez az experimentum mindössze két percig tart, mert akkor váratlanul elsötétül a szoba. A garszón villanyórája ugyanis

Tizenhat szavahihető tanuval kellett igazolni, hogy a m norita rendház 1918-ban megvolt mar Szilágysomlyón

Szilágysomlyó, november 2.

Jelentettük, hogy a szilágysomlyói minorita rendház főnöke kért adott be a városházára, mert a jogi személyiség elismertetésénél igazolni kellett a rendháznak, hogy már 1918-ban a mostani Románia területén volt és dolgozott. A várostól igényelt bizonyítványt azt tanusította volna, hogy a rend 1918-ban székházzal bírt és iskolát tartott fenn Szilágysomlyón. Ez a tény közismert minden bennszülött előtt, hiszen a rend 1729-ben telepedett meg a városban s azóta elég munkát fejtett ki, hogy megismerjék és megszeressék.

A városházán iktatták a rend kérvényét s aztán annak rendje és módja szerint megválasztották, hogy a kért igazolványt nem adhatják ki, mert a városi irattárban nem találnak olyan okmányt, amelyre hivatkozhatnak. A furcsa és elképesztő választ természetesen nem hagyta annyiban a rendház vezetősége. Most aztán végre sikerült is megszereznie a szükséges bizonyítványt, úgyhogy

16 szavahihető polgárt kellett felvinnie a vá-

rosházára, hogy az ezek tanuvallomása alapján kiállítsák a bizonyítványt.

Ehhez a megoldáshoz Lebontu Emil képviselő, a városi időközi bizottság elnöke ragaszkodott. Jellemző, hogy a városi bizottság tagjai között is sokan vannak, akik tanulmányaikat annak idején a rendház gimnáziumában végezték.

Meghalt Szerémi Zoltán

Budapest, november 2.

Szerdán délelőtti váratlanul elhunyt Szerémi Zoltán, a budapesti Vigszínház egykor ünnepelt művésze. Szerémi már 72 éves volt, de a színészet iránt még mindig élénken érdekelt. Kedden meghallgatta Molnár Ferenc „Ismeretlen leány” című új darabjának a főpróbáját. Próba közben rosszullét fogta el. Hazaszállították, ahol rövidesen kiszemelték.

ÁLTALÁNOS VÉLEMÉNY, HOGY:

**BUTORAINK
VEZETNEK
IZLÉSBEN
MINŐSÉGBEN**

Egyszer az életben vásárolj butort, tehát jól gondold meg, hol szerzi be szükségletét.

Sokezer vevőnk igazolja, hogy cégünkben nem csalatkozhatik.

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR
R.-T.
BRASSO, BUCUREȘTI, MAROSVÁSÁRHELY.

Újra tárgyalják a kémkedésért életfogytiglani fegyházra ítélt nagyváradi hadnagy ügyét

Kolozsvár, november 2
A kolozsvári hadbírószék néhány hónappal ezelőtt egy kémkedési perben nagyon súlyos ítéletet hozott. Bacinski Virgil nagyváradi fiatal hadnagyot, aki a vádirat szerint Magyarország javára kémkedett, életfogytiglani kényszer-munkára ítélte.

Az elítélt hadnagy megfellebbezte az ítéletet. Most érkezett meg Kolozsvárra a felsőbb katonai bíróság döntése, amely szerint a kolozsvári első foku ítéletet megsemmisítették és az új tárgyalás megtartására a bukaresti hadbírószéket jelölték ki.

Ötezer főnyi tömeg Floridában máglyahalálra ítélt egy gyilkos négerért A hatóságoknak nem sikerült kiszabadítani a néger a lincsbíróság kezéből

Marania (Florida), november 2.
Claude Nael néger, akit azzal vádolnak, hogy egy 22 éves fehér leányt meggyilkolt és aki az alabamai Blewton város börtönében várta elítélését, egy 5000 főnyi embertömeg elrabolta a fogházból, hogy népitálatot hajtsa rajta végre. Marania közelében az erdőben tegnap tartották meg a véstörvényszéket. Fjnek idején ült össze a lincsbíróság és az autók százainak reflektorfénye szolgáltatott világosságot a kísérteties ítélekezéshez. A lincsbíróság máglya általi halálra ítélte a néger. A lincsbíróság a meggyilkolt leány apjának adta meg azt

a jogot, hogy a néger kivégzésének módját megjelölje. Az apa az évenen való elégetést követelte, amit a lincsbíróság el is határozott. Kimondották egyben azt is, hogy a néger nyilvánosan fogják elégetni. A hatóságok minden intézkedést megtettek, hogy a lincsbíróság kezében levő néger kiszabadítsák, de ezek nem vezettek eredményre. A különböző néger szervezetek hasonlóképpen intézkedésekre készülnek, hogy a nyilvános elégetést megakadályozzák. A máglyát az egyik floridai erdőszélegen fogják felállítani, ha csak a hatóságoknak nem sikerül ezt a borzalmas népitálatot megakadályozni.

Rendőrségi fellépésre vettek gondozásba a kolozsvári klinikán egy ismeretlen szivbajos beteget

Akinél nincs irás, meghalhat az utcán

Kolozsvár, november 2.
Csütörtökre virradó éjszaka a Petőfi-utcában az őrszemes rendőr eszméletlen férfit talált a gyalogjárón. A rendőr becsengetett a közelben lakó dr. Popovici orvoshoz, aki hamarosan megállapította, hogy a szerencsétlen embert súlyos szervi szivbajból eredő roham fogta el az utcán. Értesítette a mentőket, akik a beteget a klinikára szállították, ott azonban az ügyeletes orvos kereken visszautasította a felvételt, mert a betegnél semmiféle irás nem volt s így kitért a tudták megállapítani.

pítáni.
Hivatkozott az orvos a kórház túlszűfultságra is. A mentőorvos erre a súlyos állapotban lévő beteget a rendőrségre szállította. Kijelentette, hogy esetleg emberéletéről van szó s ha a rendőrség nem intézkedik, ő elhárítja magáról a felelősséget.
Az ügyeletes rendőrtiszt az orvos komoly felszólítására maga is a mentőautóra ült s visszakisérte a beteget a klinikára, ahol aztán a rendőrtiszt erélyes fellépésére engedtek s gondozás alá vették a beteget.

Ez a legújabb felfedezés

Magyar irredentizmust termel és szállít az előfizetőknek a hideg-szamosi villamostelep

Legalábbis így tudja ezt az Universul munkatársa, aki aligha tanult valaha fizikát

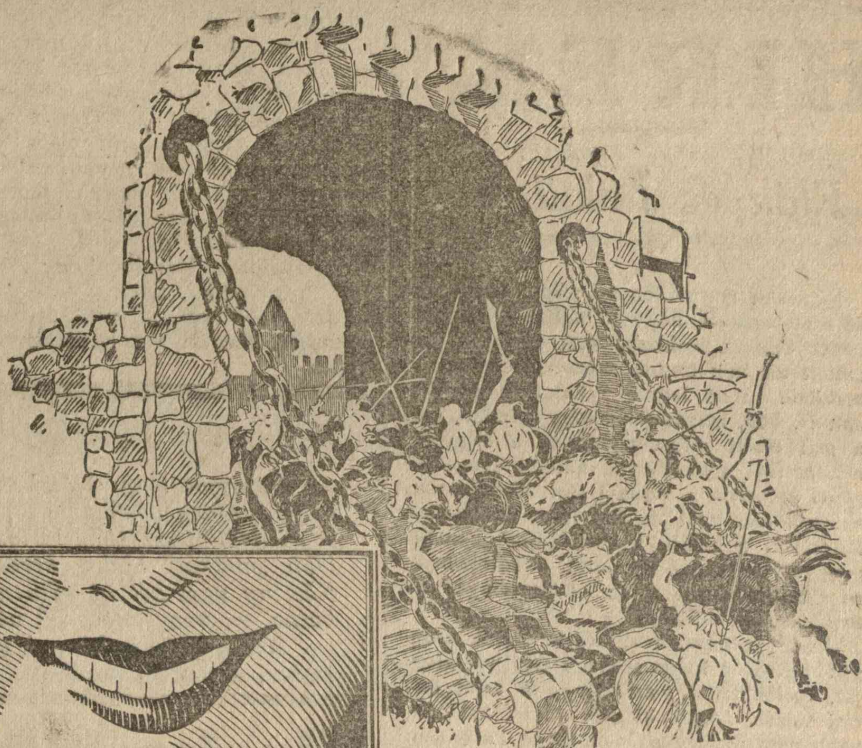
Kolozsvár, november 2.
Az elfogult, türelmetlen és sok tekintetben korlátozott hazafiaskodásnak legújabb kirívó példáját Kolozsvárról szállítja az Universul. Ennek a lapnak egyik legutóbbi száma hatalmas cikkben mind e mai napig elképzelhetetlen felfedezésről számol be. Megállapítja, hogy a hideg-szamosi villamosművek igazgatósága piros-fehér-zöld irredentizmust termel és ezt szállítja a magasfeszültségű villanyáramra berendezett vezetékeken a kolozsvári fogyasztóknak.
A lap azzal vádolja Moldovan igazgatót, hogy a telepen ma is „magyar uralom” van. Bizonyíték erre az, hogy az épület falában még mindig ott látható az a tábla, amelyről az „irredenta magyar építők” nevei olvashatók le. Érthető ilyen körülmények között, hogy a magasfeszültség színjelzései, ha egymás mellé helyezik őket, piros-fehér-zöld irredentizmust adnak ki.

Szakkörökben bizonyára hatalmas feltűnést fog kelteni az Universul nagyszerű felfedezése. Eddig ugyanis senki sem gondolt arra, hogy villamos áram alakjában és a drótokon irredentizmust is lehet szállítani s a villamos áram előfizetői ezt minden további nélkül megfizetik. Talán érdemes volna szabadalmaztatni ezt a felfedezést azoknak, akik értékesíteni tudják. Mi ugyanis nem tudjuk, sőt nekünk nem is új ez a képtelen felfedezés, mert már megszoktuk, hogy a legvadabb képzelőerő sem érheti utol az Universulét, ha a kisebbségek elleni kirohanásról van szó. Annál a villamosműnél alig van már magyar alkalmazott, annyira kiroszták őket, az igazgató pedig, — Moldovanak hívják szegényt, — igazán nem magyar.

Nem volna azonban teljes ez az „ügy”, ha nem mutatnánk rá a keletkezésére is. Egy elbocsátott munkás „árulta” el ezeket a meglepő „titkokat” a csendőrségen, a csendőrség aztán — nem is lehet elvárni egy csendőrmestertől, hogy képzett legyen az elektrotechnika terén! — nyomban jegyzőkönyvelt. A jegyzőkönyv a kolozsvári ügyészségen Barbatou vizsgálobíróhoz került, aki nyomban megkezdte a vizsgálatot, beidézte a feljelentőt s aztán sorban a villanytelep összes alkalmazottait. A kihallgatások még tartanak. Eredmény még nincs. Illetve van: az Universul cikke, amelyet nyilvánvalóan olyan ember írt, akinek nem sok fogalma van a villamosságról, de annál dühösebb hazafi.

Őszi ültetéshez

ajánlunk legjobb minőségben gyümölcsfát, szőlőültványt, rózsát, stb.
Arjegyzék ingyen!
Gazdasági Tanintézet Faiskolája,
Medias, — Telefon 29.

SZÁJA A KAPUJA

a legfontosabb szerveknek, tartása mindig tisztán és egészségben!

A legtöbb bacillus a szervezetbe a szájon keresztül hatol. A száj a legkényelmesebb, majdnem mindig nyitott kapu a gyomorhoz és ha nem tesz óvintézkedéseket, úgy mindenféle bacillus gyűjtőhelye és melegágya lehet. Ebből parancsolóan következik, hogy gondosan kell ügyelni arra, hogy a szájat egészségesen tartsuk és a bacillusokat és a tisztáltságot, amelyek az étellel és a belélegzett levegővel beléje kerülhetnek, ártalmatlanná tegyük. E célra az Odol szájviz a leghatásosabb szer. A benne levő erőtlenjes, de illanó esszenciák megölik a mikro-organizmusokat és a fogakat, nyelvet, foghúst, inyt, mandulákat és a torkot immunissá teszik.

Csak egészséges szájban lehetnek egészséges fogak

ODOL SZÁJVIZ

egészségben tartja a száját és fogait.

Minden elegáns nő tudja, hogy Odol szájviz frissen illatozó lehetet ad, amely emeli a haját. Ezért használjon On rendszeresen Odol szájvizet.

Ezer repülőgéppel

akarja Cot volt francia légügyi miniszter rendbentartani Európát

Páris, november 2.
A radikális párt nantesi értekezlete külpolitikával is foglalkozott. Cot, volt légügyi miniszter felolvasta előadói jelentését. Cot hive a nemzetek közti jogegyenlőségnek, amely nélkül nem képzelhető el nemzetközi élet. Kívánja a népszövetség hatáskörének kiszélesítését és úgy véli, hogy az alapokmány továbbfejlesztése alapján lehet megoldani a nagy nemzetközi kérdéseket. A biztonság terén elért minden eredményt a 'leszerelés' irányába tett újabb lépésnek kell követnie, mert enélkül nincs biztonság.

Cot nemzetközi haderő felállítását sürgette. Ezer repülőgépből álló légiraj elegendő lenne Európa szükségleteinek ellátására és a költségek az államok jelenlegi légügyi költségvetéseinek egyötödét sem tennék ki.

Cot végül hangoztatta, hogy mindent alá kell rendelni a béke ügyének és szövetségeket, valamint szerződéseket csak olyan államokkal kell kötni, amelyek Franciaországhoz hasonlóan a valódi béke politikáját folytatják minden vonatkozásban.

Apagyilkosság az anya védelmében

Fejszével agyonvágta az apját, hogy megmentse anyját a veréstől

Nagyvárad, november 2.

A nagyváradi tábla ma tárgyalta Tarla Lázár szelungi parasztleány apagyilkossági bűnperét. A vádlott apja, Tarla Péter néhány hónappal ezelőtt szokása szerint nagy dárídót rendezett a község kocsmájában. Hazatérve veszekedni kezdett feleségével, majd ütlegelni kezdte az asszonyt, mire fia közbelépett és sikerült lecsitítania édesapját. Ezután a fiu kiment a csürbe aludni. Éjszaka segélykiáltásokra ébredt meg s abban a hiszemben, hogy rablók támadtak a házába, fejszével ragadott és úgy rohant a házba.

Benn a szobában borzalmas látvány tárult elébe. Apja hatalmas késsel hadonászott, édesanyja pedig a földön hevert és

a férjétől elszenvetett ütlegek és fenyegetések következtében csaknem eszméletlen állapotban volt.

Tarla Lázár könyörgött apjának, hogy hagyjon békét szerencsétlen édesanyjának, az ittas ember azonban válaszképpen a késsel fiára támadt és többször feléje szurt. Dulakodás kezdődött közöttük, melynek hevében a fiu elvesztette fejét, felragadta az ajtó mögé helyezett fejszét és oly szerencsétlenül sujtott apjára, hogy annak fejét valóságos kettészeltte.

A máramaroszigeti törvényszék felmentő ítéletet hozott. A tábla azonban nem alkalmazta a törvényszéki ítéletben felsorolt enyhítő körülményeket és a magáról megfélemlített fiut másfél évi börtönbüntetéssel sújtotta.

HIREK

Élők és halottak

★

Nemcsak magasztos és szép, hanem illő és szükséges is, hogy a naptár külön ünnepeket szentel azoknak, akik kiváltak, ki-dőttek az élők örökös menetszlopainak a sorából. Kell lennie „halottak napjának is, kell, helyénvaló, hogy mindaz, ami a mai életet megismerés, a kegyelet mécseseivel, gyertyáival, minden fényességével áldozzon a tegnapi élet hordozóinak, emlékeiknek. Mert az élet természetszerűen feltételezi a halált, a halál által ujhodik meg folytonosan s így létét — bármennyire ellentmondásos is ez — látszólagos ellenlábasának köszöni.

Minden nemzedék az előtte jártak energia-kielégésében kapja a maga életének alapját, előfeltételeit, aminthogy a saját felhasználása, saját kielégése révén adja tovább nem csupán az élet tüzeit, hanem az élet minél tökéletesebb fejlődésének a lehetőségeit is. A folyamat adott, eleve meghatározott, tartalma, milyensége azonban nagy mértékben függ azokról, akik — bár szükségesszerűen — keresztülvisszik. Nem mindegy, hogy azok, akik többé-kevésbé közvetlenül előttünk jártak az élet mezéjének az ösvényeit, hogyan tették ezt, miként éltek az élettel, amíg ők voltak a le-téteményesei, hordozói és formálói. Amint nem mindegy, hogy a mindenkor élők, egy emberöltőnyi kor adott nemzedéke, a „ma hősei“, hogyan itélik meg elődeiknek az élettel való sáfárkodását, a hagyatékot, az átvett életállagot s milyen állapotban, milyen alakításokkal akarják, igyekeznek azt az utának haladóknak átadni. Olyan ugyan az élet, mint egy staféta-bot, úgy jár kézről-kézre és jut előbbre, de ez a bot lényegében szüntelenül változhat, ojtani lehet, nemesíteni, színesebbé, nagyszerűbbé tenni, mindig emberibbé, annak megfelelően, ahogyan az „emberinek“ tökéletesedik az értelme.

Nem egy lógó lágész akadt, különösen a századforduló életforradalmasító forgatagában, aki megelégedve a latin aforizmárról, káromolta a holtakat, mert életükkel és halálukkal, hagyatékukkal, jelentős mértékben megszabták utódjaik életmódját s ezáltal csak kevés lehetőséget hagytak az utának következő nemzedéknek az egyéni életalakításra. Majdnem mindegyik „új nemzedék“ elől szívesen kezdni, „tabula rasá“-val, hagyományok, köztétések nélkül, de ha ez lehetséges volna, aligha tudna mit kezdeni az élet egészen üres, beiratlan táblájával. Igen, lehet bírálai a múltat, a tegnapot s azokat, akik azt alakították, az élet nyugalomba vonult katonáit, a halottakat. Bizonyos mesgyéről az életfejlődésnek könnyen és felelőtlenül lehet helyteleníteni az elődök munkálkodását, életélő formáit, mindazt, amit gondoltak és cselekedtek. Mindent azonban, amit rákhagytak, nem szabad elvetni, átkos volna lebecsülni. Különösen manapság, amikor a halottak több szemrehányást tehetnek az élőknek, mint megfordítva. A közvetlenül előttünk járt nemzedékek nagyszerű lendületet adtak az életnek: igazán fenkölt elgondolásokat, az élet emberibb kiteljesítését lehetővé tevő eszméket, sőt ebben az irányban ható intézményeket is alkottak, a mi nemzedékünk azonban a világ számottevő részén sárba tiporja, rombadönti ezeket s olyan életkörülményeket támaszt fel, amelyeket apáink és nagyapánk is egyszerűségeinkkorra a régen túlhaladott mult relikviáinak tekintettek. Tulzott önszűgél, elfogultsággal és beképzeltséggel lehet több mindent hibáztatni abból, amit a tegnap elől tettek, a halottak azonban sokkal többet kérhetnek számon mitőlünk az élet helyes kezelése és élése szempontjából.

Kell, hogy kegyelettel gonoljunk azokra, akik előttünk vitték az élet fátylát, kiváltképpen, ha hibáikban is emberek voltak. S helyénvaló a „halottak napja“ azért is, hogy ráeszméltesse arra a felelősségre is, amellyel az életnek ránk jutott szakaszt a multtal és jövővel szemben egyaránt élnünk kell.

Ötgyermekes családapát gázolt halálra a vonat. Szilágyosmlyórol jelentik: Szerdán este 8 órakor a Szilágyosmlyó és Sarmaság között közlekedő vonatszerelvény Szilágyosmlyó közelében elgázolta Mayer Marian szilágyosmlyói gazdát. A vonat harmadik kocsián szolgálatot teljesítő fékező észrevette, hogy kocsija valami miatt nagyon zökken s jelentette is ezt a vonatvezetőnek, aki megvizsgáltatta a kocsit, de nem ész-

lelt semmit. A vonatvezető aztán Ujlakról pályázott küldött ki, mert az volt a gyanúja, hogy szívtörésről lehet szó. A kiküldött pályázó aztán szívtörés helyett Mayer Marian kettészelt hullájára akadt. A vizsgálat megállapította, hogy az áldozat, akinek egyébként öt kiskorú gyermek maradt árván, testvérével és sógornőjével iszogatót Szilágyosmlyón s aztán ittasan egyedül indult haza. Valószínűnek látszik, hogy a vegyesvonal harmadik kocsijának ütközőjén akarta megtenni az utat, ittassága miatt azonban leesett s a kocsi keresztülment rajta.

Bizonyos tengeri ászka-rákoknál normális dolog, hogy a hímek idős korukban valamennyien nősténnyé alakulnak. Ez a különös állatfajta halakban élőködik. A gazdaállat szájában tartózkodnak párosával: fiatal hím idős nősténnyel. Fiatalabb „mátkát“ hiába keresne ez a rákocská; a fiatal egyének mind hímek. Nőstény nem kél ki soha a petéből; mielőtt az egyén anyai hivatásának szolgálhatna, az apa életét kell végigpróbálnia.

Mennyivel másképpen néznének ki a házasságok, ha ez a rendszer volna az emberi ászka-rákoknál is.

Kiraboltak egy balti pénz-intézetet

Négyszázezer lej készpénzt vittek el a banditák a bank pánccs szekrényéből

Balti, november 2.

Megdöbentő vakmerőséggel végrehajtott rablótámadásnak esett áldozatul a csernovici Banca Comercială Națională balti fiókjának. Tegnap este úgy 8 óra tájban három felfegyverkezett bandita jelent meg a bankban. Kettő alarcot viselt, a harmadik, aki kezében kézigránátot tartott, orosz nyelven felszólította a tisztviselőket, hogy tartsák fel a kezüket. Erre mindannyiukat megkötözték és a földre fektették. Majd a pénztáros felől érdeklődtek s amikor tudomásukra hozták, hogy az igazgatónál tartózkodik,

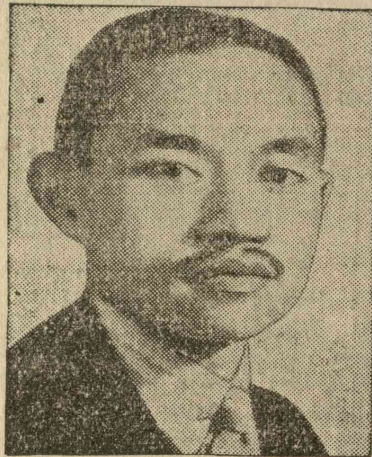
behatoltak az igazgató szobájába, rávetették magukat a védte-

len emberekre, az igazgatót revolveraggal fejbesséjítették, a pénztárost pedig halálos fenyegetésekkel arra kényszerítették, hogy nyissa ki a bank pánccs-szekrényét.

A pénztáros rémülten eleget tett a parancsoknak, mire a banditák teljesen kiürítették a szekrényt és magukkal vitték a fiók 400 ezer lejt kitevő készpénz-vagyont és több köteg értékpapírt. Ezután gépkocsiba ültek és a forgalmas utcán, csaknem az egész város szemeláttára továbbhajtottak.

A rablótámadás híre futótüzként terjedt el a városban. A hatóságok erőteljes intézkedéseket fogantatosítottak a vakmerő banditák kézrekerítésére.

PRAJADHIPOK,

Sziám királya, aki jelenleg Angliában tartózkodik, lemondott királyi méltóságáról, mivel kormányával, uralkodói hatáskörét illetően, ellentétbe került.

★ Eljegyzés. Pethő Mancsi, Brassó-Honterusz és Kovács András, Türkös, Brassó megye, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Ijedtség, mint járványos betegségek gyógyszerre. Khreninger professzor kutatásai szerint a lelkiállapotnak igen nagy hatása van a betegségekre. Közismert dolog, hogy a fűtőjél magas vérnyomást idéz elő a kutyaútnál. A lelkiállapot a mirigyek működésére is kettős hatással bír. Khreninger vizsgálatai szerint azonban a fehér egerek a ijedség hatása alatt több esetben olyan mennyiségű anitoxinokat termelnek ki magukból, hogy a járványos betegségeket, amelyekkel kísérlet céljából fertőzték őket, szinte egycsapásra leküzdötték. Nemot szaklapokban az utóbbi időben többször foglalkoztak ezzel a kérdéssel és különböző módját köztölték a legcélszerűbb ijesztési hatásoknak.

— Tizenhét iskolakötelesnek iskolát állítottak fel Marosfőn. Csikszeredáról jelentik: Csikszenttamás igen rossz anyagi viszonyok között tengődő előjárósága szigorubang hivataltól átiratot kapott, melyben kötelességévé teszik a felettes közigazgatási hatóságok, hogy a lehető legrövidebb időn belül építsen iskolát a közigazgatásilag hozzá tartozó Marosfőn. A kies fekvésű üdülőtelep 25 kilométer

— KÉT HÉT ALATT KÉTSZER AKART MEGHALNI. Kolozsvárról jelentik: Megírta a B. L., hogy két héttel ezelőtt Székely Mór 50 éves volt kolozsvári kereskedő luminállal öngyilkosságot kísérelt meg. A belgyógyászati klinikán gyomormosást alkalmaztak és megmentették az életnek. Csütörtök hajnalban szomszédai ismét eszméletlen állapotban találtak rá szobájában. A kihívott mentők megállapították, hogy újra luminállal mérgezte meg magát. A klinikára szállították. Állapota súlyos, de nem reménytelen.

ABLAK

Mikor van az aranyér teljesen gyógyítható?

Aranyérben szenvedők hajlamosak visszaesésre, főként akkor, ha a betegséget nem eléggé alaposan gyógyították ki. Ezek a betegek használják azt a szert, amely egyszerre gyógyít és megelőz is és amely állandó használat mellett is állandó használat mellett is állandó hatású és nem tartalmaz ártalmas anyagokat. Az orvosok évtizedek óta ajánlják a „Goe-decke“-féle

Anusol aranyérkupokat,

mert ezek hatása teljesen megbízható mindennemű aranyérbántalomnál. Kapható gyógyszerárakban.

A modern gyermeknevelés kézikönyve Székely Béla a Te gyermeked c. könyvében írja, hogy nincs rossz gyermek és nincsen buta gyermek! Minden ép és egészséges gyermek jónak, okosnak születik. Ha mégis rossz lesz, lélekben, szellemben más, úgy ez a nevelés hibája. Ez a könyv a csecsemőkortól kezdve tanít. Szülőknek, nevelőknek, szakembereknek nélkülözhetetlen. Ára csak 54 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvtárában.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint élénk szél, többhelyütt eső, esetleg zápor, vagy zivatar. Csütörtöktől kezdődőleg a hőmérséklet lehűlése, a hegyek között havazás várható.

— Megnyitott a napfény-szálló. Az angliai Doncasterben most nyitották meg a világ egyik legérdekesebb szállodáját, a napfény-szállót. Az egész hotel ugyanis tetejétől a pincéig üvegéből épült. No, nem éppen ablaküvegből, mert a falakat tejszíni üvegtáblákból rakták, hanem a hatalmas mennyezettől padlásig erő ablakok valóságos szűrőszőnyegként be a napfényt a szobákba. Is sok minden egyéb is, a szobaberendezés majd minden darab üveg. Csillag, ragyog minden darab és tekintettel sima, síkos, port nem fogó voltára, nagyon higiénikus. A közönség nagy lelkesedéssel karolta fel az új üveg-szállót. Sőt a megnyitó alkalmából rendezett banketten is nagy mértékben hódított az üveg. No már amelyikben — viski volt.

— Világhírű orthopédok Bukarestben. A sebészeti kongresszus alkalmával f. hó 4 és 10-ike között itt időzött Hofrat prof. Lorenz és fia (orthopédok) a kezelésük alatt álló betegeit, valamint érdeklődőket korlátozott számban fogadnak. Előjegyzéseket elfogad, információval szolgál: dr. Gruber, București, Str. Labirint 1. (Telefon 338/73.)

— Amerikában a tanító kevesebbet keres, mint a gyári munkás. Az Egyesült Államok tanítóinak lapjában Sears professzor feltűntetett cikket arról, hogy az amerikai iskolák válságos helyzetben vannak. Az iskoláigyet a prosperitási éveiben túlzott bőkezűséggel kezelték, gombamódra szaporodtak a luxusintézmények. Az újgazdagok egymással vetélkedtek abban, hogy nevüket viselő iskolákat emeljenek. Az épületek elkészültek, de az intézmény fenntartásáról az adakozók már elfelejtették gondoskodni. Ennek az eredménye az, hogy az utolsó két év alatt több mint 120 ezer iskolát kellett becsukni az Egyesült Államokban. Pedig az iskolák fenntartási költségei tulzattaknak nem mondhatók, hiszen egy tanító kevesebbet keres, mint a leg-alantasabb munkás az NRA védelme alatt.

EGÉSZSÉGTAN-ÓRÁN

Tanár: Mit nevezünk gerincoszlopoknak? Mórcka: Gerincoszlopoknak nevezük testünknek azt a részét, amelynek egyik végén ül a fej, a másik végén ülünk mi.

No. 38626

Garnizoana Braşov

HIRDETME NY

Közhirre tesszük, hogy 1934 évi november hó 7-én a „Comandamentului Corpului 5 Armată, Braşov“ hivatalos helyiségében Calea Victoriei 49 szám alatt árlejts tartatik, a Braşov, Ghimbav és Codleaban állomásozó katonai egységeknek hussal és tartozékaival való ellátására vonatkozólag az 1934/1935 évadra.

A költségvetés megtekinthető bármely hétköznapon d. e. 8–12 óráig a „Comandamentului Corpului 5 Armată, Serv. Intendenței din Braşov, Calea Victoriei 49 sz. alatt.

Şeful Serv. Intendenței C. 5. A.

Int. Colonel: P. Gherculescu

1934 - Octomvrie 22.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Az állami vajdahunyadi vasgyár nem tud dolgozni, mert nincs faszene

Néva, november 2.

Az az öröndetes fejlődési folyamat, mely a liberális párt kormányrajutásával a vajdahunyadi vasgyárnál megkezdődött és a legutolsó általános képviselőválasztások alkalmával tetőpontját érte el, szűnőben van. A munkásfelvételeket teljesen beszüntették, sőt

a napokban a II-es számú ércolvasztó kohót is üzemén kívül helyezték.

Ez háromszáznál több munkás elbocsátását jelenti, ha a vasgyár vezetősége nem alkalmazza a feleslegessé vált munkásokat a Cserna-szabályozásnál és az Inas-Otthon építési munkálatainál. E két, közel husz millió lej értékű munkát ugyanis a vasgyár kapta meg s így a gyár igazgatóságának minden lehetősége megvan arra, hogy a munkások kenyerét e nagyszabású munkálatoknál továbbra is biztosítsa.

A kohó beszüntetését nem a rendelkezések hiánya, hanem az okozta, hogy a gyárnak nem áll rendelkezésére annyi faszén, amennyivel mind a két kohót üzemben tudná tartani.

Kalánban ezzel szemben más a helyzet. A fejlődési folyamat itt is a liberális párt uralomrajutásával kezdődött. A munkások létszáma rövidesen 1440-re emelkedett, de még ma is vesznek fel munkásokat. A kaláni gyár ugyanis állandó beruházásokat eszközöl s így egyre nagyobb méreteket öltenek a vasgyár termelésének fokozására irányuló berendezkedések.

Megírtuk, hogy Kalán mellett, Strigy-szentgyörgyön a gyár egy turbinát épít, hogy megfelelő energiaforrással rendelkezzen. A turbina építési munkálatainak tempóját az utóbbi időben a vég-sőkig fokozták. Az eredmény: november havában üzembe is helyezhetik ezt a hatalmas energia-forrást, mely az üzemnek úgy ipari, mint világítási áramszükségletét el fogja látni.

A teleki vasbányában, mely szintén a „Titan-Calan-Nadrag”-művek érdekelt-ségéhez tartozik, állandóan fokozzák a termelést s a kis iparvasuton, mely a vasbányát a gyárral összeköti, hosszú vonatok szaladnak naponta be a kibányászott vasércel a vasgyár területére. Itt egy újrendszerű vasérc-olvasztó dolgozsa fel a nyers anyagot. Múltán ez a kohó is faszén-rendszerű, hogy a feldolgozásban az esetleges faszénhiány fennakadásokat ne okozzon, a gyár környékén lévő erdőket mind megvásárolta és amerikai tempóra emlékeztető irammal égetik megbízottjai mindenütt a faszénet.

A faszéntermelést egyhelyre központ-sították, ezt a termelési központot pedig többmilliósi befektetéssel sodronypályá-val kötötték össze a gyárral, úgyhogy a meglehetősen távolra fekvő erdőkből a legnagyobb gyorsasággal tudják beszállítani a vasércolvasztóhoz a szükséges mennyiségű faszénet.

Ime egy kis összehasonlítás, hogy hogyan dolgozik egy állami vállalat és hogyan Max Aueschnitték. Az egyiknél, mert nem volt meg a szükséges előrelátás, a munkáselbocsátások veszedelme fenyeget, a másik, az munkáscsaládok ezreinek biztosítja a megélhetést, mert helyes termelési politikával a maga üzleti érdekében mindenre gondolt s most, hogy Romániában is megindult a vasipari cikkek iránt a kereslet, igyekszik, ha nagy áldozatok árán is, de mindenképp kihasználni a kínáló kereseti lehetőségeket.

Ólomfeldolgozó üzemét állít fel a RIMMA. Az állami bányüzemek autonóm vállalata hűen folytatja régi politikáját, hogy leutánozza a magáncégek minden kezdeményezését és előnyös helyzetét kiméletlen versenyre használja ki, ujabban igen sok gépet rendelt Németországból egy ólomfeldolgozó üzem részére. A megrendelt gépek értéke körülbelül 300.000 márka, de mert a RIMMA nem kapta meg a szükséges pénzt, a terv megvalósítása alig lehet valószínűsíthető.

Vigyázzon a kereskedő az árukészletére, mert nehéz lesz az utánpótlás

A temesváriak üzenik:

Riadalom az új kontingentálási rendszer miatt

Temesvár, november 2

A temesvári Kereskedők Egyesülete vezető bizottsága a napokban, Stach'er Adám elnökletével, fontos ülést tartott, amelyen az új kontingentálási rendszer került megvitatásra.

Az elnök beszámolt a szatmári kereskedő-nagygyűlés lefolyásáról és határozatairól, majd Endre Károly dr. főtitkár tartott tartalmas beszámolót a büffék és bodegák illetéktelen élelmiszerárúsításáról, a munkanélküliek javára levonandó 1 százalékos illetékről, amelyet a kereskedők a helybeli munkanélküliek segélyezésére kérnek felhasználni. Majd szóba került az új kiviteli-behozatali rendszer, amelynek végrehajtási utasítása a megbeszélés időpontjában nem került még közlésre, de már a törvény szövege is rossz sejtelmekkel töltötte el a kereskedővilágot.

A gyűlés megállapította, hogy az új rendszer a kereskedőkre nézve még hátrányosabbnak ígérkezik, mint a régi.

A behozatal még csökkenni fog, hiszen a devizának csak 60 százalékát használják behozatalra, sőt a fő exportcikkek devizáit nem is veszik tekintetbe. Általában

a tendencia az, hogy a gyáripar import-szükségletét fedezzék s a kereskedői szükségletek háttérbe szorulnak.

Dr. Gábor Dezső hozzászólásában kifejtette, hogy az import valóságos alárendelt függelékévé válik az exportnak. Idézte a román-amerikai áruforgalom példáját. Románia eddig, az utolsó 9 hónapban, 6.600.000 lej értékű árut vitt ki az Északamerikai Egyesült Államokba s csak 3.500.000 lejt hozott be. Az új rendszer alapján ez az arány még rosszabbodni fog. Az új rezsim végeredményben az árak drágulását vonja maga után s már most inti a kereskedőket, hogy ne adjanak könnyen túl árukészleteiken, mert azok pótlása nehéznek ígérkezik.

Miért olcsóbb Aradmegyében a buza?

Hatezer lejes buzaár-különbözet, amelynek jelentkezését a politika számlájára kell írni

A buzakormánybiztosság nem vesz a termelőtől készpénzért és ez a körülmény a kereskedők felé szorítja a gazdát

Arad, november 2.

Ime a szürke tény: Mig Romániában általában 40—42 ezer lej a buza ára, addig Aradmegyében, hál a politikai csatározásoknak, a buza árnyója általában nem haladja meg a napi forgalomban a 36 ezer lejt.

Egyszerű tünet ez, egyszerű nemzetgazdasági tünet, amelynek oka — a politika. Aradmegyében minden mássa, a termelő által forgalombahozott buza árából négy-hatezer lejt csap le a politika.

Mint ismeretes, a buza árnyójának megvédésére a kormány által szervezett „buzakormánybiztosság”, a rendelkezésre bocsátott, kimeríthetetlennek nevezett, sokmillió alappal eszközölt intervenciós vásárlások segítségével őrökdi. Az intervenciós vásárlásokat a Szövetkezeti Központban tömörített gabonaértékesítő kooperatívák végzik, mindenütt az országban.

A helyzet aradi viszonylatban

A helyzet természetesen azonos volt aradi viszonylatban is. Hogy-hogynem, azonban Aradon az volt a helyzet, hogy a nemzeti parasztpárti szövetkezeti vezetőség még jó hosszú időn keresztül a helyen maradt. Természetesen megindult az ostrom: az új politikai éra új emberei pozíciót kerestek a maguk számára. Voltak, akik nem tudtak közigazgatási elhelyezkedést találni, voltak, akik kimaradtak az újra megnyíló elhelyezkedési lehetőségek kihasználásánál. Ezeket feltétlenül be kellett hozni, ha nem máshová, de a gabonaértékesítő szövetkezet aradi vezetőségébe.

Megindult a tülekedés. Amikor a kormány a vándorminisztertanácsok idején Temesvárra is ellátogatott, az aradi küldöttség egyik legfontosabb előterjesztése volt: liberalizálni a gabonaértékesítő aradi vezetőségét.

A heves kirohanásnak meg is volt az eredménye: az aradi vezetőséget el is mozdították helyéről. Egyik hivatalnok-tisztviselőt például azon a címen, hogy pénztárhiánya van, holtott a rovincsolás alkalmával két lej pluszt találtak a kasszában. A másik vezetőségi tagot más címen, mindannyiukat pedig azért, mert — állítólag — megállapítást nyert,

ban. Így van ez Aradon is.

Az is köztudomású tény, hogy mifelénk, egy-egy rezsimváltozással, nemcsak a politikai garnitúrát, de az állam- és gazdasági élet minden vonatkozásának vezető garnitúrát is lecserélik.

Az államélettel összefüggésben lévő vállalkozásoknál, intézményeknél kormányváltozások idején egyenesen automatikus módon történik a garnitúracseré. A nemzeti parasztpárti kormányának távozása után ilyen „új helyzet” alakult ki a gabonaértékesítő szövetkezeteknél is. Az egyes helyi szövetkezetek és a központi vezetőség annak idején egyaránt a nemzeti parasztpárti garnitúrájából került ki és amikor a liberális kormány került uralomra, megindult a harc, hogy az új rezsim, új embereit ültessék itt is pozícióba. A központi vezetőséget egy-kettőre átváltották és megkezdődött a vidéki vezetőségek lecserélése is.

hogy a politika ilyen valóság tultengése miatt

Aradon és a megyében a legolcsóbb a buza, hogy az intervenciós vásárlások eredménytelenek, ez közelről érdekel bennünket is!

Aradon és a megyében óriási az elkeseredés. És érdekes formában pertraktálják megyszerte az okot, amiért a buza ára nem tud megszilárdulni a megyében. Az ok: a politika. Mégpedig kétirányú politika. Egyrészt az, amely a napipolitika érvényesülését hozza a gazdasági életben, amely a politikai érdekek közé kevert magánérdekek keresztülhajtását jelenti. Másrészt az a politika, amelyet a nyeregbeültetett politikusok a buza ára körül kímesterkedtek...

Arról van szó, hogy megyszerte halátszik a panasz: a buza-kormánybiztosság a termelőktől nem vásárol készpénzért.

A buza-kormánybiztosság megveszi ugyan a terményt, azonban nem fizet azonnal.

Ki tudja mikor fizetnek — mondja a termelő, akinek azonban kell, égetően sürgősen kell a pénz. És nem adja el a kormánybiztosság embereinek a buzát, hanem olcsóbban ugyan, de készpénz-ért eladja az ügynököknek. És itt következik a politika. A buza-kormánybiztosság emberei ugyanis állítólag csak a termelőktől nem vásárolnak — készpénz-ért.

Szöbeszéd ez? Lehet. De ép úgy, sőt még inkább lehet valóság is. Tény és való, hogy a kormánybiztosság célja és rendeltetése betöltetlen keret a napi életben Aradmegye területén.

Nem akarunk védőbeszédet tartani a régi vezetőség mellett. Nem érdekel, mit intéznek az urak egymás között. Mindössze le akarjuk szögezni: felháborító és megdöbbentő tünet, hogy az ország egyetlen megyéjében ilyenképpen lehessen elvenni a termelők jövedelmének jelentős részét. Mire való a kormánybiztosság, ha csődöt mond? Balla Károly

Temesvári liszti piac

Nagymalmi árak: 0-ás 6.60, 4-es 5.80, 5-ös 5.40, 6-os 5, 8-as lábliszt 2.70. korpa 2.40, búkkönydara 2.70, árak zsákkal értendők. Kőzépalmi árak, zsákkal együtt: 0-ás 6.50, 4-es 5.80, 5-ös 5.30, 6-os 4.80, korpa (zsák nélkül) 2.10, 8-as lábliszt (zsák nélkül) 2.05. Kismalmi árak 30—40 banival olcsóbbak.

Nagyszeben magyarsága ünnepelt

Három nagyszebeni magyar egyesület jubileuma zajlott le ünnepélyes külsőségek között

Sokszor volt már alkalmunk írni arról, hogy Nagyszebenben, ebben a száz többségű erdélyi városban, milyen példásan szervezett népi és társadalmi életet él a különböző nemzetiségek közé beékelte magyarság.

A nagyszebeni magyar egyesületekről is külön-külön többször beszámoltunk az egyes „Lássuk”-ok keretein belül.

A napokban azonban olyan felemelő jelentőségű és magyar szempontból igen fontos ünnepi alkalommal ünnepelt le, amelynek keretei messze túlhaladták a város határait és ezért azokról teljes részletességgel kell megemlékezni.

Már hosszú hónapok óta készül a nagyszebeni magyarság három egyesületének közös jubileumára.

A gazdasági krízis, de különben is az a tény, hogy a három egyesületnek javarészt azonos tagjai vannak, készítette arra a három egyesület vezetőségét, hogy fennállásuk többévtizedes jubileumát egyszerre ünnepeljék meg.

Igy történt, hogy egy közös napon ünnepelte a Nagyszebeni Magyar Dal- és Műkedvelőtársulat 55 éves, a Nagyszebeni Magyar Polgári Kör 50 éves és a Nagyszebeni Sport Egylet (N. S. E.) 25 éves fennállási évfordulóját.

Az ünnepségek óriási érdeklődés mellett kezdődtek, a három egyesület tehetséges műkedvelőinek előadásában az „Érik a buzakalász” című operett mutatták be nagy sikerrel a nagyszebeni „Unikum”-teremben zsúfolt nézőtér előtt.

A darabban szereplők közül a következő neveket kell az elismerés szavainak kíséretében kiemelni: Beke Ibolyka, Tóth Géza, Limbek Lali, Lázár Pál, Limbek Pál és a kisebb szerepekben kiegészítették a kitűnő együttest Datky Irma, Gál Gyula, Csiky Sándor és Fischer Károly. Elismerés illeti a színházba beillő rendezéért Györfi Endrét, aki különben tehetségesen játszott is. A református zenekart viszont Zinku dirigálta meglepő ráteremtettséggel.

Másnap délelőtt zajlott le a három egyesület jubiláló diszkozyűlése, amelyen a három egyesület tagjain kívül, a nagyszebeni magyarság teljes számban, igen sok szász és román vendég és a különböző hatóságok és felekezetek képviselői jelentek meg.

A jubiláló egyesületek elnökei és a diszkozyűlések után az ünnepélyes külsőbe öltöztetett pódiumon foglaltak helyet és kezdetét vette a diszkozyűlés, amelyet Simó József igazgató-tanító, a Polgári Kör elnöke nyitott meg.

Az elnök a három egyesület nevében üdvözölte a megjelenteket, majd hosszas és magvas beszédben mutatott rá arra a körülményre, hogy a három jubiláló magyar egyesület a hosszú, eltelt évtizedek alatt milyen építő és kulturális, nemkülönben szociális munkásságot fejtett ki. Ennek a munkának jelentős határköve a mai jubileum, — mondotta a szónok.

Ezután a királyhoz és Tatarescu miniszterelnökhöz intézett üdvözlő táviratokat olvasta fel, amit a közönség nagy tetszéssel vett tudomásul.

Az 55 éves fennállást ünnepelő Nagyszebeni Magyar Dal- és Műkedvelőtársulat nevében szurdoki Kres Kornél nyugalmazott alezredes, az egyesület elnöke tartott üdvözlő beszédet és abban a nagymúltú és tradicionális egyesület egyes fázisairól számolt be.

Ezután az ötven éves fennállást ünnepelő Magyar Polgári Kör köszöntötte dr. Kóbori József ügyvéd, aki az egyesület örömteljes éveiről számolt be, de nem feledkezett meg az egyesület alapítóiról, a nagyszebeni magyar kulturális mozgalmak utódairól sem.

Bieskey Antal, a 25 éves fennállást ünnepelő Nagyszebeni Sport Egylet elnöke volt a következő szónok, aki azon megállapításainak adott kifejezést, hogy a jubiláló sportegylet fajra és felekezet-re való különbség nélkül szolgálta a nemzetközi sportszellem érdekeit.

A diszkozyűlés ezután érdemeik elismerésül különböző dísztagokat választott meg, akiknek nevében Badila János esperes mondott köszönetet a megtisztel-

colni fognak a nagyszebeni magyar kulturális mozgalmak fellendítése érdekében.

Ezután a különböző üdvözlések következtek.

Az üdvözléseket dr. Hans Konnerth nyitotta meg, aki a szász dalkör nevében üdvözölte a jubiláló egyesületeket, majd

a város és időközi bizottság üdvözlését Piso polgármester, a megye elismerését Bunesu igazgató, a Romániai Magyar Dalosszövetség üdvözlését Tárcza Bertalan főtájtár tolmácsolta.

A gyűlés befejezésekor viszont Simó József elnök köszöntötte meg a díszszónokoknak a meleg elismerést, amely-

lyel a jubiláló egyesületek találkoztak.

Délután ünnepi futball-mérkőzés és este közös ünnepi vacsora zárta be a nagyszebeni hármas ünnepségeket, amelyek örökké emlékeztetésekre maradnak a nagyszebeni magyarság előtt, mint a magyar faj élni akarásának élénk bizonyítékai.

A nagyszebeni revolveres diák

Reflexiók egy elszomorító tünet margójára

A napokban a nagyszebeni állami gimnázium egyik tanára, Pimen Constantinescu, sietős léptekkel haladt a gimnázium épülete felé.

A tanár urnak órája volt, talán már el is késett, pedig ez nem igen szokott nála előfordulni.

Pimen Constantinescu tanár urat példásan szorgalmas és szigorú embernek ismerik a nagyszebeni középiskolában.

A késésnek is súlyos indokai voltak.

A tanár ur az év végén megérdemelt elbuktatta egyik növendékét, a 17 éves Bastea Miklóst, de lehetőséget nyújtott neki, hogy az őszi javítóvizsgálatokon jelentkezhessek.

A fiatal gimnazistának azonban nem volt elég ez a lehetőség. A szép és hosszú nyarat valószínűleg kellemes szórakozásokkal töltötte el, nem volt ideje tanulni és így nem is volt előkészülve a vizsgára, amelyen pedig tudni kellett volna.

És ezért külső erőszakkal próbált hatni a tanárra, aki azonban kereken kijelentette, hogy minden intervenció ellenére is, csak akkor engedi át a javítóvizsgán a növendékét, ha az tényleg tudni fog.

Most is azért késett el a nagyszebeni tanár az órájáról, mert újabb illetéktelen intervenciót kellett erőlyesen visszautasítania.

Még akkor is morfondírozott haragosan magában, amikor a gimnázium kapuján belépve, egy fiatal ember ugrott elébe a kapu alól, revolvert rántott, amit a mellének szegzett és így kiáltott a tanárra:

— A Halál fia vagy, ha nem engedsz át a vizsgán! ...

A tanárnak nem volt nehéz megismernie támadóját az elbukott növendékben és hogy életét, a középiskolai tanár szürke és családfenntartó életét megmentse, hebegni kezdett, majd így szólt:

— Át fog menni a vizsgán! ...

A revolvert tartó kéz lehanyatlott az

ígéret hallatára és a tanár felsietett meg-megroggyanó léptekkel a terembe, ahol már várták a növendékek, akik nem tudták elképzelni, hogy a tanár ur miért olyan ideges és szórakozott ezen az órán.

Mert a tanár ur gondolkodott ...

Azon gondolkodott, hogy ez már nem az első eset, amikor a „halálos ifjuság” tragikus eltelével, fegyverrel áll szemben az öregekkel, utszéli bandita módjára.

Eszébe jutott az ő fiatalosága és az a generáció, amelyhez tartozik ... Nem akart általános és megdöbbentő következtetéseket levonni ebből az esetből a mai ifjuságot, annak lelkiességét és jellemvonásait illetően. Nem akart, mert félt a megállapításoktól, félt attól a mérlegtől, amely a Bün javára és az Erkölcs kárára billenne, az ifjuság lelki megmérésénél.

És azon törte a fejét, hogy itt sürgős beavatkozásra van szükség. Nem a betűkhöz szigorúan alkalmazkodó iskolai törvényekre, uniformizáló törekvésekre, egyes könyvek, vagy a mozilátogatás eltiltására, hanem arra, hogy a mai diákok meg is lehessen győzni.

És itt elszomorodott ... Mert hiába prédikálja ő, a nagyszebeni tanár, a legjobbakat, hiába adja a legmegfelelőbb tanácsokat az arra szoruló ifjuságnak, amikor ez a generáció a letragikusabb ellentétet látja a tanácsok és az öregek cselekedetei között.

Nincs kitől jót tanulni közülünk — állapította meg magában rezignáltan a nagyszebeni tanár —, mert sokan bűnösök vagyunk és nincsen olyan tisztító tűz, amely gyökeresen megtisztíthatná a mai társadalmat.

És ezért nem sok reménységgel hozta tudomására a hatóságoknak a merényletet is, amelynek majdnem áldozatává lett ... És amelynek vádlottja nem is annyira a nagyszebeni merénylet, mint ez a beteg Társadalom! ...

Hol vannak a nagyszebeni hatóságok?

Amikor a rendőrségi alkalmazott ad dolgot a rendőrségnek

Furcsa botrány, amelynek még furcsább szaga van

Pár nappal ezelőtt furcsa botrány színhelye volt Nagyszeben legforgalmasabb útja, a Disznódi-út, ahol ezelőttal egy rabbiátus egyén a járókelőket.

Vajjon ki lehet az a balkáni szokásokkal felruházott egyén, aki hatalmának tudatában, kimerészkedik a legforgalmasabb utcára, este, amikor ott a legnagyobb forgalom van és sorban inzultálja mindazokat, akiket illuminált állapotban ellenségeinek néz.

A válasz egyszerű, de annál megdöbbentőbb.

A nagyszebeni botrányhős, akinek viselt dolgairól most jónéhány jegyzőkönyv tanuskodik, nem más, mint éppen egy rendőrségi alkalmazott, amolyan detektívfele, aki — mint hirdik — Bukarestben teljesít szolgálatot és ezalkalommal csak vendégszerepelt a Nagyszebenbe.

A vendégszereplés kétségen kívül váratlan eredménnyel és sikerekkel végződött.

A bukaresti rendőrtiszt, aki a keresztségben a Berea (sör) nevet nyerte, talán későbbi hajlamaira való tekintettel, ezen az estén egy sörözőben kvaterkázott békésen, majd mint aki a legjobban végezte a dolgot, illuminált állapotban az esti korzót tisztelte meg látogatásával.

A detektív ur hivatalos dologban járt az esti korzón.

A nagyszebeni megyefőnököt hosszú idő óta a legnagyobb tárgyilagosság hangján támadja egy román újságíró és ezt a „merész” embert kereste a detektív, hogy tőle — nem tudni kinek a megbízásából — elégtételt kérjen.

A „nyomozó” hängulatban levő detektív nem találta ugyan meg a keresett személyt, de helyette több olyan médiummal akadt össze, akiket alkalmasnak

talált arra, hogy tulfutott temperamantumát levezesse rajtuk.

Az első mitsem sejtő áldozat, maga is rendőrségi ember volt, a nagyszebeni rendőrség volt alkalmazottja, aki néhány pofot kapott a bukaresti detektív urtól.

Utána rögtön egy hivatalnok következett soron, aki rögtön jelentést tett a rendőrségen az öt ért inzultusról. A feljelentéssel azonban csak annyit ért el, hogy a teljhatalmu bukaresti detektív, most már a rendőrség épületében ütötte tovább a hivatalnokot.

Még csak ezután folytatódott tovább a botrányok sorozata. A verekezésbe mind inkább belemelegedő detektív ezután ismét a foutcára ment ki és ezalkalommal egy egész sereg tisztet inzultált.

Végül is a korzók meg sokalták a tisztekkel együtt a verekedő és magát bálványának képzelő rendőrtiszt terrorcselekedeteit és ártalmatlanná tették, majd pedig felvitték a rendőrségre, ahonnan azonban egy óvatlan pillanatban megszökött.

A nagyszebeni rendőrfőnök ekkor dicséretreméltó buzgalommal igyekezett a detektívet elfogtatni és tíz rendőrt küldött utána, hogy azok ismét visszavigyék a rendőrség épületébe.

A rendőrok azonban nemsokára füres kézzel tértek vissza.

Azt jelentették megbízójuknak, hogy a rendőrtisztet nem foghatják el, mert az revolvert rántott és azzal fenyegeti őket hogy lövéseket ad le rájuk, ha meg merik közelíteni.

Végül is egy csoport csendőrnök sikerült csak a rebellis utcai botrányhőst ártalmatlanná tenni, akit a rendőrségre hoztak és ott kihallgattak.

A rendőrség az ügyészségnek adta át a bukaresti rendőrtisztet, akit azonban a vizsgálóbíró szabadlábra belyezett.

A feljelentéshez egész csomó iratot mel lékeltek. Az inzultált tisztnek hivatalos orvosi bizonyítványokat küldtek be könnyű sérüléseikről, míg a korzó sétáló közönség memorandumba írták le észrevételeiket és sérelmeiket. Egyben elhatározták, hogy többszáz aláírással ellátott feljelentéssel fordulnak a belügyminisztériumhoz, abból a célból, hogy a verekedő rendőrtiszt elnyerje méltó büntetését.

A nagyszebeni sajtó ugyancsak közölte táviratban kérte az illetékesektől a legszigorúbb vizsgálat megindítását.

Ennyi a tényállás, amely méltán megdöbbentette Nagyszeben lakosságát, annál inkább is, mert hatóság, ember követte el a sétáló publikum ellen ezeket a halálosan brutális cselekedeteket.

A felízgatott közvélemény azonban, túl a rendőrtiszt megbüntetésén, mely megdöbbenéssel fogadja azokat a szállongó verziókat, amelyek eléggé megalapozottnak tekinthetők.

A jólétesültek úgy tudják, hogy a verekedő rendőrtiszt, aki cselekedeteivel napokig izgalomban tartotta a város közvéleményét, a megyefőnök személyes szolgálatára és védelmére kapott megbízást.

Ez magával hozza azt a következtetést is, hogy ilyenformán ha nem is felelős a megyefőnök alkalmazott és személyes szolgálatára berendelt testőrje cselekedeteiért, de azokat feltétlenül meg kell torlaltatnia.

Annál inkább is, mert a közvélemény kíváncsi arra, hogy miért van szüksége a nagyszebeni megyefőnöknek védelemre — még hozzá ilyen hathatós védelemre — és ha már tényleg nélkülözhetetlen a bukaresti rendőrtiszt, miért történik ez a védelem ilyen brutális módon.

ASTRA LUX-MOZGÓ

Mai költőink és íróink leírják a mai idők szépségét és tragikumát. De, ha a

NYOMORULTAK.

Hugo Victor regénye nyomán a film előttünk megjelenik, úgy mindenki, aki e regényt olvasta és azok is, akik azt már félig elfelejtették, csodálkozni fognak, hogy mennyi igazság, mennyi emberismeret rejlik benne. — Dívatok, idők és emberek eltűnnek, de az emberiség tragédiája mindig ugyanaz marad: küzdelmek, szenvedések, intrikák, a jó örök harca a rossz ellen — Ez regényhősünknek, **Jean Valjeannak** megrázó szenvedése, mely **Harry Baur** kiváló színművész játékában testet ölt

Öriási sikerrel mutatja be ezt a filmet

Ezenkívül heti hirdató: **A marseille-i merénylet és Sándor szerb király temetése**, melyen 500 000 ember vett részt

Figyelem! — Leszállított helyárak: Páholj Lei 35—30-ra. — I. hely Lei 25—22-re. — Tiszviselőik Lei 23—20-ra. — Astra tagok Lei 20—17-re. — II. hely Lei 15—10-re.

Mi van a távirati ígérettel, miniszter ur?

A brassói templomépítési botrány ügyéről ír a legnagyobb amerikai egyházi lap

Történet, amelyet nem lehet virággruppárral örökre eltemetni

Brassó, november 2.

A „Christian Register” c. igen elterjedt amerikai lapban az alábbi cikk jelent meg a brassói unitárius templomépítési ügyéről, dr. Joy R. Károly tollából, ki a nyár folyamán Brassóban személyesen látogatást tett és tájékoztatta magát az ügy állásáról s aki az unitárius és más szabadelvű vallások gondolkodók Koppenhágában (Dániában) folyó évi augusztus 19—24. napjain tartott gyűlésén az ügyet szintén részletesen ismertette.

MI TÖRTÉNT BRASSÓBAN?

Írta: Dr. Joy R. Károly, az Amerikai Unitárius Társulat ügyvezető alelnöke.

Egy napon, talán századok múlva, román archeológusok Brassó központjának egy kis parkjában ásva, kiföldelhetik egy nagy épület alapfalait és a fő-utca felőli déli sarkon egy nehéz kővel befedett betonüreget is felnyitva, az abban elhelyezett emlékmánnyról olvasni fogják, hogy a brassói unitárius templom alapkövét 1934 április hó 29-én helyezték el. Az archeológusok csodálkozással fognak egymásra nézni. „Itt unitárius templom nem volt soha”, — fogják egymásnak mondani, „hiszen ez park volt s azelőtt használatlan terület. Mit jelent ez a lerakott betonlap s ez az alapkö? Mi ennek a felírásnak jelentősége?”

Ha majd az archeológusok a rejtély megoldása végett régi adatokért Brassó város leltárát, vagy a kolozsvári itélőtábla mellett szervezett Comitetul Local de Revizuire iratai között fognak kutatni, bizonyára sok adatot találnak, de nem mindent. Ha elég okosak lesznek és fáradságot vesznek maguknak, hogy a Christian Register számait is felapozzák, ott meg fogják találni az egész történetet megörökítő azok számára, akiket a romániai kisebbségek sorsa érdekel.

Brassó Románia nyugati részének, Erdélynek egyik legnagyobb és legfontosabb városa. A városnak unitárius egyházközsége is van, mely aránylag új alakulat. Nagyon gyorsan fejlődött, úgy, hogy jelenleg a városban mintegy 2000 unitárius hívő van, élükön egy lelkessel, kinek neve Kovács Lajos. A Városi Tanács 1916-ban a gyülekezetnek templomhelyet ígért. A háborús bonyodalmak és azt követő politikai változások miatt a dologból nem lett semmi. A román impérium alatt az ügy érdekében újabb lépés történt, amit egész esomó hivatalos tárgyalás követett, melyeket itt felsorolni hosszú volna. Csúpan annyit említünk meg, hogy a román impérium alatt működő Városi Tanács is elismerte az unitárius egyházközség jogát a templomhelyhez, jegyzőkönyvileg fejezve ki, hogy amiként más egyházközségeknek hasonló célra adott ingyen területet, az unitárius egyházközségnek is ad templom és azzal kapcsolatos egyházi építkezések céljára ingyen területet. S maga jelezte ki a helyet. A telekadományozásra vonatkozólag többször megismételt határozatok közül az utolsó 1931-ben történt, midőn a Városi Tanács újból egyhangulag az egyházközségnek ajándékozta az általa felajánlott és egyesek által mindig elgáncsolt területet. Ezt a határozatot egy Dr. Bogdan Filimon nevű privát ügyvéd meglegebbelte, aki az építkezés megkezdése idején ideiglenesen éppen a város élén állott. Azonban

a kolozsvári Comitetul Local de Revizuire néven ismert közigazgatási bíróság a felebezést elutasította, jogosnak és törvényesnek mondva ki az adományozást.

Az ügyvéd tovább nem felebezett s így a határozat a romániai törvények értelmében jogerőre emelkedett. A város 1933 február 6-án a telket jogerős telekkönyvi bejegyzéssel átadta az unitárius egyházközségnek. Itt ismételt hangsúlyozni akarjuk, hogy a romániai törvények szerint a városnak joga van templom és azzal kapcsolatos egyházi helyiségek részére, bizonyos feltételek mellett területet adni, amint tette több ízben a román egyházakkal is.

Az unitárius egyház most már, mint jogos telekkönyvi tulajdonos, hozzáfogott a kivételhez. Terveket készített és azokat a város kívánságára többször átalakította, részben azért, mert a román hivatalnokok nem szerettek bizonyos magyar motívumokat, részben pedig azért, hogy az épület a környezetbe inkább beleilleszkedjék. Végre a város mégis elfogadta a terveket, a városi tanács nevében a primár, a titkár, a főmérnök azokat szabályszerűen aláírták, s ennek alapján az építkezésre az engedélyt az egyházi főhatóság is megadta. Ekkor már a felebező ügyvéd dr. Bogdan Filimon állott a város élén, úgy a terveket, mint az építkezési engedélyt ő írta alá. Az egyházközség annyira ragaszkodott a törvényekhez, hogy még az építkezési engedély kiadásával járó felebezési határidőt is bevárta s csak aztán, 1934 április 24-én kezdett hozzá az építkezéshez. Április 29-én volt az alapkö letétele ünnepély, melyen a primár a helyettes primárral hivatalosan képviseltette magát, aki a város nevében az ünnepélyen beszédet is mondott.

Néhány nap múlva a bukaresti lapokban cikkek kezdtek megjelenni, amelyek különösen azt hangoztatták, hogy

a románokra sértés az, hogy a város szívében, olyan szép helyen magyar unitárius templom épül.

Egyik lap hosszabb sürgőnyt is hozott, melyet a primár intézett a belügyminiszterhez s mely szerint sok román bánt és elkecsélt a templom építése s a táviratban az ügy felülvizsgálásának elrendelését kérte, hogy a román önértetnek elégtétel adassék. Május 8-án tényleg megjelent egy belügyminiszteri inspektor Brassóban, néhány vezető városi és más embert meghallgatott, de az unitárius egyház képviselői közül senkit. Ugyanaz nap este 8 órakor a lelkési hivatal a Városi Tanácstól átiratot kapott, mely arról értesítette, hogy a belügyminiszter 9036 sz. távirati utasítása az építkezés azonnali beszüntetését rendeli el.

Az egyház másnap haladéktalanul az intézkedés miatt írásbeli tiltakozást adott be a Városi Tanácshoz, a belügyminiszterhez pedig részletes tiltakozó táviratot intézett. Május 11-én az egyházközség részéről küldött-ség jelent meg a miniszternél, bemutatva az építkezésre vonatkozó eredeti okmányokat.

A vallásügyi miniszter, úgy is mint erdélyi miniszter, elismerte, hogy hiba történt s maga vállalkozott arra, hogy a belügyminiszterrel elintézi az ügyet.

Az egyházközség újból írásban fordult a belügyminiszterhez, de eredményt nem tudott

elérni. A városi tanácsnál a magyar és német városi tanácsosok nyíltan szót emeltek az unitáriusokon esett jogtalanság miatt. Dr. Boros György unitárius püspök hivatalos képviselőt küldött az egész egyház nevében a város primárához, aki minden felelősséget elhárított magától.

A helyzet az egyházközségre nézve nagyon komoly. Már mintegy 400.000 lejt (4.000 dollárt) költöttek az építkezésre. Az egyházközség eladta a tulajdonát képező házat melyben a lelkész, segédlelkész és egyházi lakott s az iroda és gyülesterem volt. Új helyiség bérletével mintegy 100.000 lejt veszt évente az egyházközség. Az eladási ár egy részét építkezésbe fektette. Az építkezés vállalkozói a befektetett összeg kifizetését követelik, amit az egyházközség a szerződés értelmében

nagyobb részben teljesített. Az egyházközség nagyon meg van nyomorítva. Az építkezés felfüggesztése miatt pert indított, de az ügy kedvező elintézése a jelek szerint bizonytalan.

Abban a megtiszteltetésben részesültem, hogy július 22-én egy vasárnap délelőtt prédikálhattam Brassóban az unitárius gyülekezet előtt a ref. templomban, hol a ref. lelkész is megjelenésével tüntetett ki. Mintegy 350-en voltak jelen a templomban, jobb oldalt ülve a férfiak, balra a nők és lelkészük külön üdvözölt a gyülekezet nevében.

Templomozás után megnéztem a templomhelyet, az egyházközség tulajdonát képező telket, melyet a város lefoglalt, az építkezés helyét önkényesen betemette, fűmaggal bevetette s középebe egy virág-gruppát csináltott.

Lehet és mi még mindig reméljük, hogy az igazság halottából fel fog támadni. Én Bukarestbe utaztam, hogy tárgyaljak a kultuszminiszterrel. Nem találtam meg, de az amerikai követ elutazásom után eljuttatta irasomat a miniszterhez, amit hátrahagytam. Koppenhágában táviratot kaptam a minisztertől, aki megígérte, hogy az ügyet újból meg fogja vizsgálni és megnyugvára megoldani. Hinni akarjuk, hogy a vizsgálat a helyes gondolkodás szellemében fog megtörténni.

Pénzügyminisztérium

Az 1934. évi 4 és fél százalékos „Országfejlesztési Köcsön”

Kibocsátási prospektusa

(Kivonat)

1. Nyilvános aláírás után lej 1000.— névértékű kötvények bocsátatnak ki kötvényenként 880.— lejes árrban.

A lejgyezett kötvények egyszerre, az aláírással egyidejűleg fizetendők ki 1934 november 5—30 között.

2. A befizetendő összeg egy része az állam által kibocsátott régi járadékpapirokkal is kiegyenlíthető az aláírási iven feltüntetett kurzuson. A járadékpapirokkal történő fizetés a jegyzés névértékének 20 %-át nem haladhatja meg.

3. Az 1000 lejes kötvény évi 4 és fél % -os kamatot hajt, amelynek fele június

1-én, fele decemberben kerül kifizetésre, az első kifizetés 1935 június 1-én történik.

4. A kötvényeket 40 év alatt, évenként négyzeri sorshuzás után váltják vissza: február 1-én és május 1-én a június 1-én törlesztendő kötvényekkel, augusztus 1-én és november 1-én pedig a következő december 1-én törlesztendő kötvényeket sorsolják ki. Az első sorshuzás 1935 évi február 1-én történik.

5. A lejgyezett kölcsöntőke minden teljes egy millárdjából nagy prémiumokkal visszaváltanak az első évben:

1 kötvény	3,000 000 lejjel	azaz	3,000 000
2 „ egyenként	1,000 000 „	„	2,000 000
4 „	500 000 „	„	2,000 000
4 „	250 000 „	„	1,000 000
46 „	100 000 „	„	4 600 000

57 kötvényt

Osszesen 12,600.000 lej.

prémiummal váltanak vissza.

A következő években visszaváltandó kötvények száma 100.000 lejenként egy kötvénnyel csökken évenként.

6. A fennmaradó kötvényeket minden évben a névértéken felül 200 lejes jutallékkal váltják vissza és pedig:

az 1 000 lejes címleteket	1 200 lejért
„ 2 000 „	2 400 „
„ 5 000 „	6 000 „
„ 10 000 „	12 000 „
„ 20 000 „	24 000 „

váltják vissza.

7. A kamatokat és amortizációkat stabilizált lejben fizeti ki az állam, a lej 10 miligramm 0.900 finomságu arany értékének felel meg.

8. Az esedékessé vált szelvényeket, valamint a kisorsolt kötvényeket készpénz utánat fogadják el az összes köz-

pénztárak.

9. A kölcsön egész ideje alatt sem a kamatok összegéből, sem a kötvények visszaváltási értékéből nem vonnak le semmit, tehát ezek az összegek mindenféle adó és illeték alól mentesek.

A kötvények mentesek továbbá az örökösödési, ajándékozási és házassági szerződés adói, illetve illetékei alól.

10. A kötvények lombardirozhatók és azokat garanciakul és ovadékul elfogadják.

11. Jegyzések eszközölhetők az alábbi helyeken:

Nemzeti Bank és összes fiókjai, Postatakarékpénztár, az összes postahivatalok, valamennyi közpénztár és a megfelelő időben megállapított pénztárak.

Jegyzet: Részletes felvilágosítások a kibocsátási prospektusban találhatóak.

SPORT

Törvénytervezet készül.

Az állam szoros együttműködést akar a sporttal

Strandok, fürdők a megyék és városok költségvetésében

Bukarest, november 2

Kormánykörökben — különösen a kormány párt fiatal sportember tagjai körében — arról beszélnek a legkomolyabb formában, hogy a parlament elé sportvontakozásu törvényjavaslatokat is kerülnek. Még pedig arról lenne szó, hogy az állam szervesen belekapcsolódna a sportélet irányításába és módosítaná a testnevelési törvényt.

Az állam a tervezet szerint nem venne közvetlen részt a vezetésben, hanem szoros együttműködést valósítanának meg a legfőbb romániai sportszervekkel, az UFSR-rel. Az UFSR hatáskörét ki- szélesítenék és valamelyik közigazgatási szervbe osztanák be.

A törvénytervezet legérdekesebb része kétségtelenül az, amely a sport állami támogatásáról beszél.

A megyék, városok és falvak költségvetésükben kötelesek jelentős összegeket fordítani sportterek és szabadtéri fürdők építésére.

A törvényjavaslat megszavazása valószínű és valóban komoly lépést jelentene a romániai sportélet fejlődésében.

Sepi a Ripensiában? Sepi, az Universitatea válogatott csatára katonai szolgálattal Temesvárt teljesíti és állítólag már alá is írta a szerződést a Ripensiához.

KIKAPOTT A BOCSKAI A SZÜRKETAXITÓL Magyar Kupa mérkőzés keretében. A debreceni mérkőzésen 3:2 (2:1) arányban győzött a Szürketaxi másodosztályú csapat. A mezőny legjobb embere Takács II., a Ferencváros volt gólszája. A Bocskainak ez az első veresége új pályáján.

A Ripensiát vasárnapra Jugoszláviába hívták. Belgrádban a Beogradszki lenne az ellenfele. Valószínű, hogy elfogadják a meghívást.

ANGLIA-SKÓCIA 2:1 (1:0) — Londonban volt a hagyományos mérkőzés, amely most az angol-olasz mérkőzés előtt mint edzőmérkőzés is szolgált.

A tövisi CFR javára döntött a Román Kupa bizottság, mert ellenfele, a piski CFR elkésve jelent meg a mérkőzésen. A tövisi csapat ment tovább a következő fordulóra.

BRAUN, AZ AMTE VOLT JÁTEKOSA, aki középcecsatárt játszott a Racing Club Calais franciaországi csapatban, régi egyesülete számára kérte kiadatását. Az AMTE nagyon megerősödik Braunnal.

meg a legfőbb romániai sportszervekkel, az UFSR-rel. Az UFSR hatáskörét ki- szélesítenék és valamelyik közigazgatási szervbe osztanák be.

A törvénytervezet legérdekesebb része kétségtelenül az, amely a sport állami támogatásáról beszél.

A megyék, városok és falvak költségvetésükben kötelesek jelentős összegeket fordítani sportterek és szabadtéri fürdők építésére.

A törvényjavaslat megszavazása valószínű és valóban komoly lépést jelentene a romániai sportélet fejlődésében.

Sepi a Ripensiában? Sepi, az Universitatea válogatott csatára katonai szolgálattal Temesvárt teljesíti és állítólag már alá is írta a szerződést a Ripensiához.

KIKAPOTT A BOCSKAI A SZÜRKETAXITÓL Magyar Kupa mérkőzés keretében. A debreceni mérkőzésen 3:2 (2:1) arányban győzött a Szürketaxi másodosztályú csapat. A mezőny legjobb embere Takács II., a Ferencváros volt gólszája. A Bocskainak ez az első veresége új pályáján.

A Ripensiát vasárnapra Jugoszláviába hívták. Belgrádban a Beogradszki lenne az ellenfele. Valószínű, hogy elfogadják a meghívást.

ANGLIA-SKÓCIA 2:1 (1:0) — Londonban volt a hagyományos mérkőzés, amely most az angol-olasz mérkőzés előtt mint edzőmérkőzés is szolgált.

A tövisi CFR javára döntött a Román Kupa bizottság, mert ellenfele, a piski CFR elkésve jelent meg a mérkőzésen. A tövisi csapat ment tovább a következő fordulóra.

BRAUN, AZ AMTE VOLT JÁTEKOSA, aki középcecsatárt játszott a Racing Club Calais franciaországi csapatban, régi egyesülete számára kérte kiadatását. Az AMTE nagyon megerősödik Braunnal.

meg a legfőbb romániai sportszervekkel, az UFSR-rel. Az UFSR hatáskörét ki- szélesítenék és valamelyik közigazgatási szervbe osztanák be.

A törvénytervezet legérdekesebb része kétségtelenül az, amely a sport állami támogatásáról beszél.

A megyék, városok és falvak költségvetésükben kötelesek jelentős összegeket fordítani sportterek és szabadtéri fürdők építésére.

A törvényjavaslat megszavazása valószínű és valóban komoly lépést jelentene a romániai sportélet fejlődésében.

Sepi a Ripensiában? Sepi, az Universitatea válogatott csatára katonai szolgálattal Temesvárt teljesíti és állítólag már alá is írta a szerződést a Ripensiához.

KIKAPOTT A BOCSKAI A SZÜRKETAXITÓL Magyar Kupa mérkőzés keretében. A debreceni mérkőzésen 3:2 (2:1) arányban győzött a Szürketaxi másodosztályú csapat. A mezőny legjobb embere Takács II., a Ferencváros volt gólszája. A Bocskainak ez az első veresége új pályáján.

A Ripensiát vasárnapra Jugoszláviába hívták. Belgrádban a Beogradszki lenne az ellenfele. Valószínű, hogy elfogadják a meghívást.

ANGLIA-SKÓCIA 2:1 (1:0) — Londonban volt a hagyományos mérkőzés, amely most az angol-olasz mérkőzés előtt mint edzőmérkőzés is szolgált.

A tövisi CFR javára döntött a Román Kupa bizottság, mert ellenfele, a piski CFR elkésve jelent meg a mérkőzésen. A tövisi csapat ment tovább a következő fordulóra.

BRAUN, AZ AMTE VOLT JÁTEKOSA, aki középcecsatárt játszott a Racing Club Calais franciaországi csapatban, régi egyesülete számára kérte kiadatását. Az AMTE nagyon megerősödik Braunnal.

meg a legfőbb romániai sportszervekkel, az UFSR-rel. Az UFSR hatáskörét ki- szélesítenék és valamelyik közigazgatási szervbe osztanák be.

A törvénytervezet legérdekesebb része kétségtelenül az, amely a sport állami támogatásáról beszél.

A megyék, városok és falvak költségvetésükben kötelesek jelentős összegeket fordítani sportterek és szabadtéri fürdők építésére.

A törvényjavaslat megszavazása valószínű és valóban komoly lépést jelentene a romániai sportélet fejlődésében.

Sepi a Ripensiában? Sepi, az Universitatea válogatott csatára katonai szolgálattal Temesvárt teljesíti és állítólag már alá is írta a szerződést a Ripensiához.

KIKAPOTT A BOCSKAI A SZÜRKETAXITÓL Magyar Kupa mérkőzés keretében. A debreceni mérkőzésen 3:2 (2:1) arányban győzött a Szürketaxi másodosztályú csapat. A mezőny legjobb embere Takács II., a Ferencváros volt gólszája. A Bocskainak ez az első veresége új pályáján.

A Ripensiát vasárnapra Jugoszláviába hívták. Belgrádban a Beogradszki lenne az ellenfele. Valószínű, hogy elfogadják a meghívást.

ANGLIA-SKÓCIA 2:1 (1:0) — Londonban volt a hagyományos mérkőzés, amely most az angol-olasz mérkőzés előtt mint edzőmérkőzés is szolgált.

A tövisi CFR javára döntött a Román Kupa bizottság, mert ellenfele, a piski CFR elkésve jelent meg a mérkőzésen. A tövisi csapat ment tovább a következő fordulóra.

BRAUN, AZ AMTE VOLT JÁTEKOSA, aki középcecsatárt játszott a Racing Club Calais franciaországi csapatban, régi egyesülete számára kérte kiadatását. Az AMTE nagyon megerősödik Braunnal.

LENGYELORSZÁG BAJNOKCSAPATA A RUCH ROMÁNIÁBAN JÁTSZIK

mégpedig először Temesvárt a TMTE-nek ad revánst, áprilisban majd Bukarestben is játszik néhány mérkőzéssel.

Egy évre tiltottak el a játéktól Budapest egy magyar kölyökjátékost, mert megsértette a bírót. Már a gyerekek is? Mindenestre helyes, hogy „csirájában” fogják el a bírósértést és szoktatják figyelemre már a gyerekjátékosokat is.

Tennisz

MEGALLAPITOTTÁK A DAVIS CUP 1935 ÉVI MŰSORÁT

Az európai zónában a következő államok játszanak a középdöntőben: Olaszország, Franciaország, Csehszlovákia, Ausztrália, Németország, Hollandia, Lengyelország és Magyarország.

A tengerentúli zónában Japán, India, Újzéländ, Délafrika és Amerika indulnak.

Az első forduló május 19-ig, a második forduló június 11-ig, a harmadikat június 20-ig kell befejezni.

Az európai zóna döntője június 15-én lesz. A két zónaközi döntő színhelye London, július 25-án. A győztes a védő Angliával kerül össze július 27 és 30 között Londonban.

ÁBEL AMERIKÁBAN

33

REGÉNY

Írta: TAMASI ARON

E belső építmény, amit óriási kemencének is nézhettem volna, nemcsak a szíve lehetett a vasöntő vállalkozásnak, hanem a helyét is jócskán elvette, vagyis az egész műhelyt három szárnyra szakasztotta, mintha maga az ördögök fejedelme egy nyomtatott nagy „u” betűt irt volna ide. Miközben ezeket szemléltem már félig otthonosan, Gáspár bácsi a tudtom nélkül odalett. Toldi pedig csak állt mellettem s keresztül nézett a levegőn és a falakon.

— Maga mindig ilyen sokat beszél? — kérdeztem tőle.

Szeliden reám nézett, majd elmosolyodott és azt mondta:

— Bocsáss meg, édes barátom, de én a multkor kibeszéltem magam. Azon az éjjel, amikor elszavaltam neked a „Toldi”-t. S talán nemcsakára eljön egy másik éjszaka, amikor ismét ki fogom beszélni mert a „Toldi szerelmét” is szeretném elszaválni neked.

A szavai után ismét érezni kezdtem, hogy az a bizonyos félhomályos templom borongani kezd felettem, mint a multkor. Valami vidámitót szerettem volna mondani neki, hogy rajta keresztül segítek magamon is, de akkor ismét feltűnt Gáspár bácsi s nem egyedül. Egy uriember személyében a tulajdonost hozta magával, de bátran állíthatom, hogy egy uriembernek, mint tulajdonosnak egyaránt különös volt ez a férfi. Mert először is a nadrágján felül csak egy pókháló s inget viselt, mely a csontos és gyapjas mellére kegyetlenül ráfeszült, viszont ujjá egy szikra sem volt. Másodszor pedig a növeve vékonyra sikerült, ellenben fel-felé olyan magosra, hogy a fejét keresni kellett.

Mesés nagy lábaival egy pillantásra ott termett mellettem, de jóformán reám sem nézett, hanem kezét fogott velem és azt mondta:

— Dávid.

No várj, gondoltam magamban, mert te mingvart reám nézel.

— Góliát! — feleltem neki.

A célotom annyira elértem, hogy nemcsak a Dávid ur szeme pattant reám, hanem a Gáspár bácsié és a Toldié is.

— Csakugyan úgy hívják? — kérdezte szúrósan a magos tulajdonos, mire én is komoly férfiúvá változtam át és azt mondtam:

— Bocsánat, mister Dávid, de a tegnap este is egészen éifélig a bibliát olvastam s ilyenkor mindig összecserélem a Góliátot és az Ábelt.

Dávid ur elhitte nekem a dolgot és azt kérdezte:

Japán dumping rádió

Hálózati készülék. Gyönyörű modell Selectiv. Hallható az összes európai álmások Két évi időtálló 3000 lej. Compania Română de Voia și Turism Cluj, Piața Mihai Viteazul 40 Etaj I. Telefon 865

Ökölvívás

Carnera—Paolini mérkőzés lesz kedden Buenos Airesben, mint a nehézsúlyú ökölvívó világbajnokság döntője.

A magyar ökölvívó szövetség angol tréner szerződötett Kid Turner szemé- lyében. A válogatott versenyzőket ké- szíti elő.

Spacov Temesvárt Pavelescut a má- sodik menetben ütötte ki, Calinescu győzött Nour ellen, akit szabálytalanság miatt a második menetben leléptettek.

Atletika

50.70 métert dobott Anderson újra — a sód diszkoszvető világrekorder bá- mulatosan egyenletes formában van.

Olimpia

„HIVOM A VILAG IFJUSÁGÁT”

— ez a felirata az olimpiai harangnak, melyet most rendelt meg a német olim- piai bizottság. A harang 5400 kilogram sulyu, 250 cm. magas és 230 cm. széles.

155 versenyzőt küld Finnország a ber- lini olimpiára az előzetes jelentésük szerint.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vasfag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyan- azon szövegű hirdetés negyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizeten- dők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Lokomobil 15—25 lóerőset keresünk bérbe téli időszakra, ajánlatokat „Sürgős” jellegre kiadókba. 15851

Vennék (4 H.P.) Deutz mo- tor. Ajánlatokat kér Molnár János, Tulghes, Ciuc. 15912

Motorbiciklit keresek meg- vételre. Ajánlatokat továbbít Pánczel, Brăduț, jud. Odorhei. 15914

Masamódnók figyelmébe. Új kalapszárító kályha eladó 1500 lejért, Făgărașon Gh. Coșbuc-utca 21 szám. 15920

Állást keres

Középkorú magyar uriasz- zony, ügyvéd felesége, ház- vezetőznék ajánlkozok idő- reb urhoz, vagy urinőhöz. Jim 15913. szám alatt a bras- sói kiadóban.

Egyedül álló fiatal uriasz- zony elhelyezkedést keres keres házaspárnál. Megkeresé- ket „Otthon” jelge alatt a ap kiadóhivatalnál kérek. 15916

Állást nyer

Gyakorított kártyaszege- deket felvesz Székely és Réti Dátorgyár Rt. Târgu-Mureș. 15915

Egy fiatalember újságcsoma- góláshoz felvétetik. Jelentkez- ni a Brassói Lapok kiadóhiva- talában.

Vegyes

Egy millió leles tökével be- társulnék, komoly és biztos jövedelmű üzleti vagy ipari vállalatba. (Esetleg benősülnék ari zsidó családba is.) Komoly és részletes ajánlatokat „Mun- kaerő” jellegre Rudolf Mosse hirdetőjébe Cluj kérek. 15787

Bukarest

Dr. Botvinik berlini specia- lista bór- és nemibajokban. Rendel 12—2, 5—8-g. Vasár- nap 9—10-ig. Bukarest, Piața Rosetti 6. (Bulev. Carol). Tele- fon: 3/34—11.

DOCTOR GRUBARG. Nemi- bajok, szifilis. Nőbetegségek. Folyások és komplikációk. Im- potencia. Elektrotérápia. Ana- lizisek. Hivatalnokoknak és munkásoknak kedvezmény. Rendel: 11—2 és 5—8. Bule- vardul Carol 43. 21053-b

BRASSÓI BURGONYA fe- hér és rózsza, kintű minőségű elsőosztályú áru, mázsánként 150 lej, hazaszállítva 50 kg-os zsákokban (legkisebb meny- nyiség 100 kg.) Rendeléseket felvesz Union S.A. București, Calea Plevnei 159 (Lessel gyár). Telefon 3—80—45.

ARANYAT, aranyfogat (ko- ronát) továbbá ezüst pénzér- meket vásárolok. Eskenázy Bukarest, Str. Zarafi 12. (Prin Lipscani) 21069-b

Roth pensio. November 1-re teljes komforttal ellátott ele- gánsan butorozott szoba, teljes ellátással két személy részére mérsékelt áron kiadó. Buka- rest, Str. Alexandru Lahovari 33. I. em. 21089-b

Elsőrendű butorasztales, po- liturozásban is perfekt elhe- helyezkedést keres. Cim: Dna Boeru pentru P. J. București Strada Popa, Lazar 20. (Obor) 21139-b

Elegánsan butorozott szoba teljes ellátással kiadó. Tele- fon. Ugyanott kihordásra el- sőrangú házikoszt kapható. Burián-Masanzkeu Str. Lute- rana 20. III. em. lépcső A. 21143-b

Brassótól Váradig

Orsovától Szigetig

Bukaresttől Galacig

terjed a hír, ha azt a

Brassói Lapokban

apróhirdetéseknél közli!

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és könyvkiadó R.T. Brasov.